FILM.SK

10 Sk/Kč

5

mesačník o filmovom dianí na Slovensku

2002

www.filmsk.sk

premiéra filmu
Dážď padá na naše duše

profil
Martin Huba

Obrazy nášho sveta podľa
Dušana Hanáka

Divoké včely

recenzia
Divoké včely

Multiplexy na Slovensku „po roku“

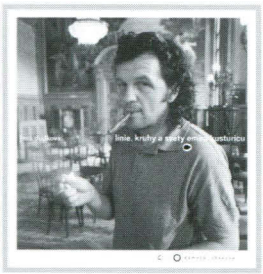
príloha
ČESKÁ KINEMATOGRAFIA V ROKU 2001

Slovenský filmový ústav

Grösslingová 32, 811 09 Bratislava

Novinky z edičného oddelenia

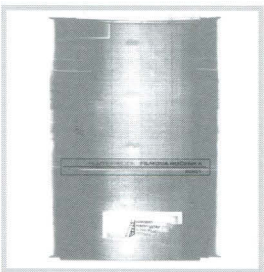
Jana Dudková
Línie, kruhy a svety Emira Kusturicu

Profil jedného z najvýznamnejších tvorcov balkánskej kinematografie otvára novú líniu edície Camera Obscura, ktorá sa upriamuje na tvorbu významných postáv súčasného európskeho filmu (napr. Pedro Almodóvar, Lars von Trier, Wim Wenders). Mozaikovitú štruktúru publikácií tejto edície nahrádza kompaktný autorský text, členený do uzavretých kapitol, venovaných vymedzeniu jednotlivých etáp režisérovho tvorivého pôsobenia a predovšetkým konkrétnym dielam, ktoré ich reprezentujú. Čitateľ získava príležitosť oboznámiť sa s Kusturicovým dielom prostredníctvom dôkladných analýz takmer všetkých jeho filmárskych výtvorov, no zároveň sa dozvedieť o mnohých zaujímavých súvislostiach, aké sa k ich vzniku viažu. Okrem bohatého súboru fotografických ilustrácií dopĺňajú text filmografia a výberová bibliografia textov publikovaných v slovenskom a českom filmologickom prostredí.

V predaji od januára 2002 vo vybraných slovenských kníhkupectvách.

kol. zostavovateľov
Filmová ročenka 2000

Filmová ročenka 2000 svojím poslaním a charakterom nadväzuje na predchádzajúce vydanie ročenky mapujúcej desaťročné obdobie slovenskej kinematografie. Publikácia obsahuje stabilné kapitoly ako kalendár filmových udalostí, údaje o slovenských filmových podujatiach a festivaloch, kapitoly venované filmovej distribúcii, publikáciám a periodikám, pripomenutie úmrtí významných osobností slovenského filmu, adresár inštitúcií a organizácií slovenskej kinematografie. Čitatelia sa môžu oboznámiť so študentskou filmovou tvorbou, súpisom ocenení slovenských filmov a filmových tvorcov a s kompletným prehľadom slovenskej filmovej produkcie (členenej na oblasť hraného, dokumentárneho a animovaného filmu). K novým, ale stabilným kapitolám patrí aj bibliografický súpis článkov o slovenských filmoch za rok 2000 a študentské filmy na študentských festivaloch. Nebude chýbať menný register, názvový register a skratky.

V predaji od januára 2002 vo vybraných slovenských kníhkupectvách.

Kontakt: Marína Kuruczová, Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 57 10 15 11, fax: 52 96 34 61, e-mail: sfu@sfu.sk

Priatelia,

tento mesiac je v slovenskej kinematografii výnimočný. Otvára sa druhý slovenský – bratislavský multiplex s dvanástimi kinosálami a predovšetkým – premiéru má prvý slovenský film s výrobným rokom 2002. Na slovenské pomery a na jeden mesiac je toho viac než dosť, hoci v Čechách je v prevádzke už desať multiplexov a posledná premiéra filmu z domácej produkcie u našich najbližších susedov bol v apríli už v poradí ôsmy film. Napriek tomu, môžu tieto dve májové udalosti vniesť do slovenskej kinematografie trochu svetla. Všetko nové sa prijíma s očakávaním...

Multiplexy v Čechách, ale aj ten slovenský, zaznamenali zaujímavú návštevnosť, ktorá je odzrkadlením diváckeho záujmu. Multiplexy vykazujú skoro polovicu finančného trhu. Pri splnenom predpoklade, že druhý slovenský multiplex bude mať aj kino umeleckého filmu a bude hrať aj iné, ako komerčné snímky, neznamená to len možnosť vidieť dobré filmy v lepšej kvalite, ale je to aj vízia zvýšenia filmového vedomia v širšej skupine divákov. Aj uvedenie nového slovenského filmu za lepších technických podmienok je krok vpred, než aby sme túto možnosť vôbec nemali (hoci sa to po dvoch minuloročných premiérach slovenských filmov už aj u nás stáva zvyklosťou). Bude dobré, ak sa všetko, čo nás tento mesiac v slovenskej kinematografii čaká, bude prijímať s adekvátnym očakávaním a následne triezvym hodnotením, pretože všetko je tak, ako sme si to zariadili...

Simona Nôtová – Tušerová

NA ÚVOD

FiLM.SK

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN NA ROK 2002

Meno/Firma: .....

Ulica/Číslo: .....

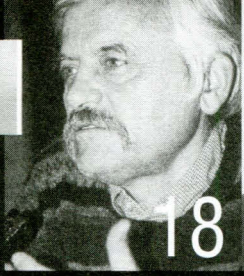
Mesto/PSČ: .....

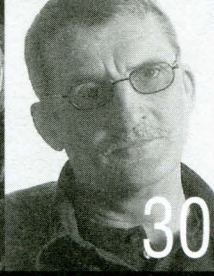
Objednávam si:
a/ ročné predplatné za 120 Sk
b/ polročné predplatné za 60 Sk

Platbu za predplatné uskutočním týmto spôsobom:
a/ Poštovou poukážkou typu „C" na adresu:
L.K.Permanent spol. s r.o., poštový priečinok 4, 834 14 Bratislava 34
b/ Predplatením vystavenej faktúry
IČO/DIČ .....
(nehodiace sa škrtnite)

Kontakt:
tel.: 02/44 45 37 11, fax: 02/44 37 33 11
e-mail: lkperm@lkpermanent.sk www.isnet.sk/lkpermanent

OBSAH

3	⇔	**PLUS/MÍNUS** v slovenskej kinematografii
4 – 7	⇔	**KALENDÁRIUM** filmových podujatí mesiaca
8 – 9	⇔	**KALENDÁRIUM** alebo Art Film Trenčianske Teplice
10	⇔	**NOVÉ FILMY** pre filmové kluby
10 – 17	⇔	**NOVÉ FILMY** pre premiérové kiná a televíziu
18 – 20	⇔	**ROZHOVOR** s Dušanom Hanákom alebo obrazy aj nášho sveta
21	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
22 – 24	⇔	**TÉMA** mesiaca alebo multiplexy na Slovensku – „po roku“
PRÍLOHA	⇔	**ČESKÁ KINEMATOGRAFIA V ROKU 2001**
25	⇔	**AKO ĎALEJ, ABSOLVENT?** alebo na otázku odpovedá Jana Pirohová
26	⇔	**NOVINKY** alebo mladé slovenské animované filmy
27	⇔	**NOVINKY** alebo premiéra filmu Dážď padá na naše duše
28 – 29	⇔	**RECENZIA** alebo ako chutí med Divokých včiel
30 – 31	⇔	**PROFIL** alebo herecké roly Martina Hubu
32 – 33	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
34	⇔	**FILMOTÉKA** alebo názor na Piesne z druhého poschodia Roya Anderssona
35 – 40	⇔	**PROGRAMY** filmových klubov a kín alebo kam dnes večer
41	⇔	**DIGITÁLNA KINEMATOGRAFIA I.**
42	⇔	**REBRÍČKY** alebo najnavštevovanejšie filmy 90-tych rokov
43	⇔	**REBRÍČKY** alebo najnavštevovanejšie slovenské filmy 90-tych rokov
44	⇔	**REBRÍČKY A JUBILEÁ**

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM INSTITUTE

Film.sk
Mesačník o filmovom dianí na Slovensku
3. ročník
Vydavateľ: Slovenský filmový ústav
Adresa redakcie: Film.sk
Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32
811 09 Bratislava
tel.: 02/52 73 32 12
fax: 02/52 73 32 14
e-mail: filmsk@sfu.sk
Šéfredaktorka:
Simona Nôtová-Tušerová
Tajomníčka redakcie:
Dáša Čiripová
Redakčná rada: Peter Dubecký
generálny riaditeľ SFÚ
Štefan Vraštiak
vedúci videotéky SFÚ
Miroslav Ulman
vedúci infocentra SFÚ
Marian Brázda
vedúci edičného oddelenia SFÚ
Ľubica Mistríková
vedúca kancelárie AIC – SFÚ
Simona Nôtová-Tušerová
šéfredaktorka Film.sk
Design: Marek Borovský
Grafická úprava:
Miroslav Grnja
Litografie a osvit: Dolis, spol. s r.o.
Tlač: Žilinské tlačiarne
Hviezdoslavova 42, 011 33 Žilina
Uzávierka čísla 5/2002:
10. 4. 2002
Text neprešiel jazykovou úpravou.
Názory redakcie sa nemusia zhodovať s názormi prispievateľov.
Foto na titulnej strane:
Divoké včely – ASFK.
Film.sk vychádza s podporou MK SR.
ISSN 1335 – 8286

INTERLAN
Computer Networks
www.interlan.sk

Scriptorium musicum
hudobné vydavateľstvo
www.scriptorium.sk

Na tomto mieste sa pravidelne každý mesiac budete stretávať s názormi ľudí pôsobiacich vo filme, ktorí sa s vami podelia o plus a mínus, čiže o pozitívny a negatívny jav mesiaca v slovenskej kinematografii, resp. v kinematografii vôbec.

Peter Nágel, programový riaditeľ MFF Bratislava: *„V poslednom mesiaci ma potešil Medzinárodný festival horského filmu a dobrodružstva Hory a mesto, ktorý už po tretí raz v Bratislave zorganizoval Alan Formánek s partiou nadšencov okolo seba. Výborný záujem divákov rôznych vekových kategórií, pozoruhodné snímky z celého sveta i účasť uznávaných osobností, podporujúcich výnimočné a extrémne výkony signalizujú, že na Slovensku máme ďalšie inšpiratívne kinematografické podujatie. Naviac, pri ktorom sa nestrácajú ani aktívni slovenskí filmári. Treba len dúfať, že Alan, ktorý žije v ďalekom Vancouveri, bude mať naďalej dostatok trpezlivosti a času, pokým štafetu neodovzdá niekomu z „našincov". Nepotešil ma mediálny ohlas z tejto akcie, ktorý bol prakticky žiadny. Asi musíme počkať, kedy nám ohromujúce ľudské výkony opäť raz priblíži nejaká „autentická" hollywoodska produkcia..."*

Pavol Barabáš, dokumentarista: *„Negatívnymi javmi sa radšej nezaoberám. Pripravuje ma to o tvorivú energiu a tá sa dá získať hlavne pozitívnymi javmi. Tými sú pre mňa aj úžasné ľudské výkony, výborne nakrútené filmy, spokojní diváci. Jeden z takýchto javov sa odohral minulý mesiac na päťdňovom Medzinárodnom festivale horského filmu a dobrodružstva Hory a mesto. Desaťtisíc divákov mohlo vidieť množstvo myšlienkovo i filmársky hodnotných diel nielen o prekonávaní hraníc ľudských možností, ale i o slobode a nezávislosti. Zaujal ma hosť Paul Malon z Kanady, od narodenia pripútaný k vozíku. Zo svojich osamotených týždenných pobytov na ľadovcoch a vrcholoch Skalistých hôr priniesol divákom množstvo neuveriteľne krásnych záberov. A tak po ich zhliadnutí som si uvedomil, že najväčším filmárskym obmedzením je práve obmedzenie v našom vlastnom vnútri."*

Ondrej Šulaj, scenárista: *„Plus. Stretol som sa v bratislavskej Café galérii s mladou filmovou producentkou Silviou Královou. Pre staršieho scenáristu je už aj toto celkom príjemné plus. To dôležité a potešujúce však vyplynulo z rozhovoru. Silvia dáva dokopy skupinu nadšencov a spoločne pripravujú niečo ako grant pre mladých scenáristov a režisérov. Bude to Cena Tibora Vichtu a keď sa tento projekt podarí zrealizovať, určite to bude tá najlepšia štartovacia dráha pre tvorivé tímy začínajúcich filmárov. Celé by sa to malo spustiť počas festivalu Art Film v Trenčianskych Tepliciach. Mínus. Už tretí mesiac ma bolí ľavé rameno, v pravom uchu občas počujem také výstražné zvonenie, prestáva mi chutiť červené víno, šklbe mi v ľavom oku, prestávam rozumieť našej politickej scéne, na Ukrajine údajne prudko zdraželi vypálené žiarovky, dávno som nečítal dobrý slovenský scenár, navyše zle spávam a ráno príliš rýchle zabúdam na nočné sny. Celý som taký akýsi mínusový."*

MÁJ 2002

Filmové podujatia na Slovensku

14. marec – 31. máj

Projekt 100 – 2002 (Slovenská republika)
Najväčšia nekomerčná česko-slovenská filmová prehliadka zameraná na významné diela svetovej kinematografie. Do prehliadky je zaradených desať filmov: *Piesne z druhého poschodia* (r. R. Andersson, 1999), *Nebo nad Berlínom* (r. W. Wenders, 1987), *Smrť v Benátkach* (r. L. Visconti, 1972), *Monty Python: Zmysel života* (r. T. Jones, T. Gilliam, 1983), *Kytica z tisíc a jednej noci* (r. P. P. Pasolini, 1974), *Kačacia polievka* (r. L. McCarey, 1933), *Absolvent* (r. M. Nichols, 1967), *Arizona Dream* (r. E. Kusturica, 1993), *Intimita* (r. P. Chéreau, 2001). Súčasťou je obnovená premiéra filmu *Ľalie poľné* Ela Havettu (1972).

18. apríl – 31. august

Verneovky Karla Zemana
(miesto konania – Bratislava – Bibiana)
Výstavu, zameranú na literárnu tvorbu francúzskeho autora sci-fi príbehov Julesa Verna a na filmovú tvorbu režiséra a výtvarníka Karla Zemana, dramaturgicky pripravil výtvarník a režisér animovaných filmov Ondrej Slivka.

7. máj o 18.00 hod.

Novinky poľskej kinematografie
(miesto konania – Bratislava – VŠMU)
Videoprojekcie zamerané na súčasnú poľskú kinematografiu organizuje Poľský inštitút v spolupráci s VŠMU. V máji sa uskutoční projekcia filmu *Obrátený* (r. K. Kutz, 1994).

7. – 11. máj

8. MFF televíznych programov a videoprogramov s tematikou ochrany prírody a životného prostredia Envirofilm
(miesto konania – Banská Bystrica, Zvolen, Banská Štiavnica)
Do súťaže je prihlásených 94 filmov z 22 krajín sveta. Súčasťou bohatého programu sú aj aktivity, ktoré organizuje Únia slovenských televíznych tvorcov, Slovenský filmový zväz a Slovenský filmový ústav: seminár na tému Gabčíkovo – Nagymaros, prehliadka filmov Historické filmové reflexie (pásmo filmov z troch miest Stredoslovenského kraja, v ktorých sa koná Envirofilm), prehliadka slovenských dlhometrážnych hraných filmov s envirotematikou – ľudia a príroda (*Kamarátka Šuška, Pomsta mŕtvych rýb, Stratená dolina*). ***(švr)***

13. máj o 17.00 hod.

Mimoriadne Valné zhromaždenie SFTA
(miesto konania – Bratislava – Charlie centrum)
Súčasťou stretnutia členov Slovenskej filmovej a televíznej

MÁJ 2002

akadémie (SFTA) o ďalšej činnosti SFTA, bude aj predpremiéra dokumentárneho filmu Martina Šulíka o režisérovi a scenáristovi Pavlovi Juráčkovi *Klíč k určování trpaslíků aneb Poslední cesta Lemuela Gullivera.*

14. máj o 18.00 hod.

Novinky poľskej kinematografie
(miesto konania – Bratislava – VŠMU)
Projekcia filmu *Domáce kroniky* (r. L. Wosiewicz, 1998).

20. máj o 16.00 hod.

12. Cena Karla Čapka
(miesto konania – Trenčianske Teplice – Kráľovská dvorana)
Kruh priateľov českej kultúry v Bratislave už po dvanásty raz bude udeľovať Cenu Karla Čapka. Jej nositeľom sa v roku 2002 stane slovenský herec Martin Huba, člen činohry SND v Bratislave.
(švr)

21. máj o 18.00 hod.

Novinky poľskej kinematografie
(miesto konania – Bratislava – VŠMU)
Projekcia filmu *Navštív ma vo sne* (r. T. Kotlarczyk, 1997).

25. – 26. máj

Slnko
(miesto konania – Strečno – obecné kino)
Občianske združenie Truc sphérique v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom pripravilo tretie pokračovanie prehliadky slovenských a českých filmov. Prehliadka má charakter seminára a jej témou je slnko. Premietať sa budú filmy *Šťastie príde v nedeľu* (r. Ján Lacko, 1958), *Slnko v sieti* (r. Š. Uher, 1962), *Slávnosť v botanickej záhrade* (r. E. Havetta, 1969), *Rozmarné léto* (r. J. Menzel, 1968) a iné. Premietnutý bude aj nemý film *Zem* (1930) od Alexandra Dovženka, sprevádzaný živou hudobnou improvizáciou. Prehliadka bude doplnená výberom z krátkometrážnej tvorby Štefana Uhera a Martina Šulíka. Bližšie informácie na www.truc.sk.

Martin Krištof
(autor je organizátorom prehliadky)

Podujatia slovenského filmu v zahraničí

24. apríl – 15. máj

Prezentácia festivalu Art Film Trenčianske Teplice – Slovenský inštitút – Varšava (Poľsko)
Výstavu fotografií a dokumentov, ktorá sa koná pri príležitosti 10. ročníka festivalu pripravil Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci s festivalom Art Film Trenčianske Teplice.

MÁJ 2002

30. apríl – 5. máj

Medzinárodný festival študentských filmov Sesuchte 2002 – Postupim (Nemecko)
Projekcia animovaného filmu *Farberaj* (r. I. Šebestová).

2. – 5. máj

5. seminár archívneho filmu – Uherské Hradiště (Česká republika)
Tohtoročný seminár archívneho filmu je venovaný nemeckému filmu. Program je rozdelený na štyri sekcie: Zlatý fond nemeckej kinematografie, Leni Riefenstahlová, Max Ophuls a do štvrtej sú zaradené filmové novinky a sprievodné akcie. Pod hlavičkou seminára bude v cykle Film a škola, určenom pre stredoškolských študentov, projekcia filmu *Obrazy starého sveta* (1972) Dušana Hanáka (18. máj).

6. – 10. máj

Prehliadka filmov slovenského režiséra Martina Šulíka – Slovenský inštitút – Varšava (Poľsko)
Projekcia filmov *Neha* (1991), *Všetko čo mám rád* (1992), *Záhrada* (1995), *Orbis pictus* (1997) a *Krajinka* (2000). Počas prehliadky sa bude konať aj beseda s režisérom (7. máj).

7. máj

Rozprávka a slovenský film – Slovenský inštitút – Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *O živej vode* (r. I. Balaďa, 1987).

7. máj

Slovenská literatúra a film – Slovenský inštitút – Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Ružové sny* (r. D. Hanák, 1976).

9. – 12. máj

Prezentácia slovenských umeleckých časopisov – Slovenský inštitút – Praha (Česká republika)
Medzinárodný knižný veľtrh *Svět knihy* ponúkne v slovenskej časti hlavnej expozície zameranej na krajiny V4 prezentáciu slovenských filmových časopisov Film.sk a Kino-Ikon (9. máj). Okrem toho sú do programu zaradené aj projekcie slovenských filmov, ktoré vznikli ako adaptácie pôvodných literárnych diel *Južná pošta* (r. S. Párnický, 1987), *Tisícročná včela* (r. J. Jakubisko, 1983). Projekcie sa budú konať za osobnej účasti tvorcov Ladislava Balleka, Juraja Jakubiska a Petra Jaroša.

9. – 19. máj

6. Festival európskeho filmu – Bukurešť (Rumunsko)
Festival sa koná pri príležitosti Dní Európy a do programu je zaradená projekcia filmu Martina Šulíka *Krajinka* (2000).

MÁJ 2002

13. máj

Neznámy slovenský režisér Elo Havetta – Krakov (Poľsko)
Na retrospektívnej prehliadke filmov režiséra Ela Havettu budú odpremietané filmy *Ráčte vstúpiť, pán Havetta* (r. J. Fajnor, 1998), *34 dní absolútneho kľudu* (1965), *Predpoveď nula* (1966), *Slávnosť v botanickej záhrade* (1969) a *Ľalie poľné* (1972).

14. máj

Slovenská literatúra a film – Slovenský inštitút – Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Rivers of Babylon* (r. V. Balco, 1998).

14. – 19. máj

Festival animovaných filmov Corona – Třeboň (Česká republika)
Slovenskú animovanú tvorbu budú na prvom ročníku festivalu zastupovať filmy študentov animovanej tvorby VŠMU *Anatómia myšlienky* (r. P. Košťál), *Do dna* (r. J. Slovenská), *Dvojhlasná invencia a-mol* (r. V. Král), *Farberaj* (r. I. Šebestová), *Každodenná paša* (r. M. Snopek), *Keď nie, tak nie* (r. V. Král), *Krokodíl sa neserie* (r. M. Kladek), *Kroky, skoky, roky... a posledný zhasne* (1994/95 študenti 3. a 4. roč. KAT), *Liškylovenie* (r. M. Uhrín), *Milenci bez šiat* (r. K. Urbanová), *Niekoľko statočných* (r. R. Zálešák), *O dvoch ľuďoch* (r. V. Raýmanová), *Odtlačok* (r. r. J. Mitaľ), *Práva dieťaťa – Tv teror* (r. Š. Gura), *Vedieť* (r. I. Zajacová), *Starostlivý otecko* (r. R. Zálešák), *Haf-haf* (r. J. Mitaľ) a *V kocke* (r. M. Struss).

14. – 21. máj

Jánošíkovský filmový festival – Krakov (Poľsko)
Na festivale filmov s jánošíkovskou tematikou budú slovenskú kinematografiu prezentovať filmy *Jánošík* (r. J. Siakeľ, 1921), *Jánošík I.* (r. P. Bielik, 1962), *Jánošík II.* (r. P. Bielik, 1963) a *Zbojník Jurko* (r. V. Kubal, 1976).

16. – 26. máj

Film a Video festival filmov s lesbickou a gay tematikou – Toronto (Kanada)
Projekcia filmu *Hana a jej bratia* (r. V. Adásek, 2001).

18. máj

Umenie krátkych filmov – Cinematheque Francaise – Paríž (Francúzsko)
Projekcia animovaného filmu *V kocke* (r. M. Struss).

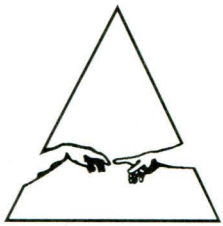
27. – 30. máj

Slovenské dni v Brandenbursku – Postupim (Nemecko)
Počas podujatia sa bude konať prehliadka filmov režiséra Juraja Jakubiska *Postav dom, zasaď strom* (1979), *Sedím na konári a je mi dobre* (1989) a *Kristove roky* (1967) vo Filmovom múzeu v Postupime.

pripravila ***Dáša Čiripová***

Opäť festival filmového umenia

Festival filmového umenia Art Film vstupuje v tomto roku do desiateho ročníka svojej existencie. Jubilejný desiaty ročník Art Filmu sa uskutoční v Trenčianskych Tepliciach od 21. do 29. júna 2002 pod záštitou generálneho tajomníka Rady Európy Waltera Schwimmera a ministra kultúry Slovenskej republiky Milana Kňažka.

Art Film

KALENDÁRIUM

Tohtoročný Art Film bude nielen o deň dlhší, ale milovníkom hraného i dokumentárneho umeleckého filmu ponúkne viac ako v predchádzajúcich rokoch. Už tradične budú hlavnú časť festivalu tvoriť tri súťažné prehliadky – súťaž dokumentárnych, experimentálnych a krátkych hraných art filmov študentov filmových škôl pod názvom *Na ceste*, hlavná súťaž hraných art filmov a celovečerných fiktívnych dokumentov s dôrazom na nové postupy a vizualitu s názvom *Art Fiction* a súťaž krátkych dokumentárnych, experimentálnych a hraných art filmov s názvom *Artefakty*, všetkých vyrobených po 1. januári 2001.

Tradičná prehliadka britského filmu sa zameria najmä na kinematografie Írska, Walesu a Škótska. Diváci si budú môcť vychutnať aj francúzske snímky spojené s hudbou. Zo škandinávskych krajín príde rad na najzaujímavejšie dánske hrané a dokumentárne filmy posledných rokov. Krátke hrané filmy z Holandska uvedie prehliadka s názvom *Kort!* Účastníci festivalu sa budú môcť zoznámiť aj s kolekciou nových talianskych filmov. Chýbať nebude ani prehliadka *Art Film Fest* – kolekcia filmov, ocenených na najprestížnejších svetových festivaloch a diel renomovaných autorov.

Festival sa bližšie pozrie aj na vývoj domácej slovenskej kinematografie za posledných desať rokov. Organizátori pripravujú tiež kolekciu najnovších českých hraných i dokumentárnych snímok a pod názvom *Najbližšie od hraníc* pripravujú aj prezentáciu najnovších poľských

a maďarských filmových diel. A napokon, tvorbu hercov, ocenených cenou *Actor's Mission Award – Hercova misia* (AMA), záujemcom priblíži osobitná retrospektívna prehliadka. Doterajšie ceny Actor's Mission Award získali už rôzne významné osobnosti ako Franco Nero (1995), Gina Lollobrigida, Alberto Sordi, Jozef Kroner (1996), Geraldine Chaplin, Vlastimil Brodský (1997), Mari Törőcsik, Erland Josephson, Annie Girardot (1998), Iva Janžurová, Michele Placido, Daniel Olbrychski, Sophia Loren (1999), Ladislav Chudík, Jana Brejchová, Catherine Deneuve (2000), Jiří Bartoška, Emília Vášáryová a Jean-Paul Belmondo (2001). Na mená tohtoročných ocenených si počkáme do júna, slovenskou herečkou bude Božidara Turzonovová. Art Film aj tohto roku udelí cenu Zlatá kamera, určenú osobnostiam domácej a zahraničnej kinematografie za podiel na rozvoji filmového umenia. Súčasťou jubilejného Art Filmu bude aj herecký víkend, umožňujúci stretnutie výkvetu slovenského filmového i divadelného herectva. Pretože Art Film nechce byť len filmovou prehliadkou, ale aj miestom stretnutí a tvorivých konfrontácií, pripravuje na svojom desiatom ročníku stretnutie slovenských filmárov, žijúcich a pôsobiacich v zahraničí.

Jubilejný desiaty ročník Art Filmu sa výnimočne prezentuje už od začiatku tohto roka. Od 28. februára sa hlavnými mestami stredoeurópskych krajín túla putovná výstava *Desať rokov Art Filmu*. Premiéru mala v Prahe, v marci sa presťahovala do Viedne a ešte na ňu čakajú Berlín a Varšava, aby napokon 21. júna, v deň otvorenia X. Art Filmu zakotvila v Trenčianskych Tepliciach. Netradičná výstava nie je prostým chronologickým zhrnutím deviatich doterajších ročníkov, ale ako hovorí riaditeľ Art Filmu Peter Hledík, *„naším cieľom nebolo prezentovať desať rokov úspechov, ale priblížiť atmosféru nášho festivalu, podujatia, ktoré si kladie za cieľ v čase nadvlády filmovej komercie pripomínať a prinášať umelecky náročné filmové diela, snímky, ktoré majú čo povedať. Nejde nám teda ani tak o Art Film, ako o art filmy, o príležitosť vidieť ich a o miesto, kde sa o nich možno rozprávať."* Vystavené exponáty upozorňujú aj na herecké hviezdy, ktoré sa stali držiteľmi ceny AMA. Súčasťou výstavy, ktorá je zároveň pozvánkou na blížiaci sa desiaty ročník festivalu, je dokumentárny film *Desať rokov Art Filmu*, no návštevníci si môžu pozrieť aj desiatky krátkych dokumentárnych a študentských filmov, ktoré boli ocenené na predchádzajúcich ročníkoch.

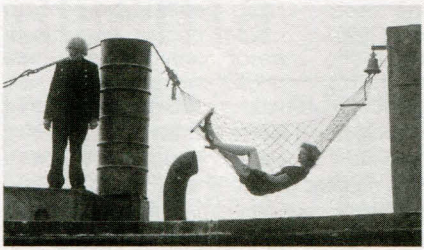
Desiaty ročník Art Filmu sa zameria najmä na mladé publikum, pre ktoré už dnes pripravuje aj zľavnené vstupné a cenovo prijateľné ubytovacie možnosti v Trenčianskych Tepliciach. Držiteľom Karty mládeže EURO<26 festival ponúka možnosť získať akreditáciu zdarma. Hlavnými usporiadateľmi X. Art Filmu sú neinvestičný fond Art Film, mesto Trenčianske Teplice, mesto Trenčín, Slovenské liečebné kúpele, a.s. a Slovnaft, a.s.

Miloš Ščepka
(Art Film Trenčianske Teplice)

PRE FILMOVÉ KLUBY

(27 Missing Kisses, SRN-Gruzínsko-Francúzsko-V. Británia, 2000), 98 min., MN 15, ***poetická komédia***

Leto stratených bozkov

Réžia: Nana Džordžadze, **Scenár**: Irakli Kvirikadze, **Kamera**: Phedon Papamichael, **Hudba**: Goran Bregović, **Strih**: Vesela Marčevská, **Hrajú**: Nino Kuchinidze, Jevgenij Sidichin, Šalva Iašvili, Pierre Richard, Amalia Mordvinovová, Levani, David Gogibedašvili, **Distribútor**: ASFK

Nana Džordžadze tentoraz prichádza s poetickou komédiou o ľúbostnom trojuholníku medzi štrnásťročnou dievčinou, jej chlapcom a jeho otcom. Príbeh sa odohráva v bližšie neurčenom čase a v mieste bývalého Sovietskeho zväzu. Tam jedného leta po rozchode rodičov pricestuje k tete mladá Sibyla. Tá sa na prvý pohľad zaľúbi do ovdoveného hvezdára Alexandra, zatiaľ čo jeho štrnásťročný syn Miki má oči len pre ňu. Film je sledom poetických a komických epizód naplnených rôznymi postavami a postavičkami (žiarlivý impotentný poručík strieľajúci z dela, námorný kapitán s loďou ťahanou traktorom, hľadajúci more). Film získal Zvláštnu cenu poroty pre najlepší európsky film na MFF Brusel 2001.

PREMIÉRA: 2. 5. 2002

PRE PREMIÉROVÉ KINÁ

NOVÉ FILMY

(Babí léto, ČR, 2001), 95 min., MP, ***smutná komédia***

Babí léto

Réžia: Vladimír Michálek, **Scenár**: Jiří Hubač, **Kamera**: Martin Štrba, **Hudba**: Michal Lorenc, **Strih**: Jiří Brožek, **Hrajú**: Vlastimil Brodský, Stella Zázvorková, Stanislav Zindulka, Ondřej Vetchý, Zita Kabátová, Petra Špalková, Jiří Lábus, Simona Stašová, **Distribútor**: Itafilm

Tragikomický príbeh večne mladého 75-ročného rojka a recesistu Františka Hánu, ktorý sa na rozdiel od svojej milovanej ustaranej manželky odmieta zmieriť s údelom rezignujúcej staroby a žije svoj život ako nikdy nekončiacu výzvu – každý deň sa pre neho stáva skvelou príležitosťou k novému dobrodružstvu. Spolu so svojím verným kamarátom z operety prenáša divadelné úlohy do života a plní si tak svoje nesplnené sny. Všetci traja hlavní protagonisti tohto filmu o priateľstve, láske a neumieraní získali Českého leva 2002.

PREMIÉRA: 23. 5. 2002

(Lucky Break, V. Británia-USA-SRN, 2001), 108 min., MP 12, čes. tit., ***komédia***

Bláznivý útek

Réžia: Peter Cattaneo,
Scenár: Ronan Bennett,
Kamera: Alwin Küchler,
Hudba: Anne Dudley, muzikál Nelson,
Strih: David Gamble,
Hrajú: James Nesbitt, Olivia Williams, Timothy Spall, Bill Nighy, Lennie James, Ron Cook, Frank Harper, Christopher Plummer,
Distribútor: Continental film

Štyri roky po svojom úspešnom debute *Do naha!* prichádza režisér Cattaneo so svojím ďalším filmom. A opäť je to komédia, v ktorej centre je partia mužov – tentoraz odsúdencov zo štátneho väzenia. Tí sa rozhodnú zrealizovať svoj šialený plán: využiť účinkovanie vo väzenskom divadelnom predstavení k úteku na slobodu. Smoliarsky bankový zlodej Jimmy totiž využije skutočnosť, že vrchný veliteľ väznice Graham Mortimery je vášnivým milovníkom amatérskeho divadla. Ten je nadšený Jimmovým predstieraným záujmom a ponúkne mu na naštudovanie svoj vlastný muzikál *Horácio a Ema*. Jimmy vycíti svoju šancu, pretože jediné miesto, kde sa dá skúšať, je stará väzenská kaplnka a tá nepodlieha prísnym bezpečnostným predpisom.

PREMIÉRA: 9. 5. 2002

(Dážď padá na naše duše, SR, 2002), 80 min., MP 12,
príbeh zo súčasnosti s kriminálnou zápletkou

Dážď padá na naše duše

Réžia: Vlado Balco,
Scenár: Jozef Paštéka,
Kamera: Ján Ďuriš, Peter Bencsík, Laco Kraus,
Hudba: Oskar Rósza,
Strih: Alena Pätoprstá,
Hrajú: Erik Ollé, Kristína Svarinská, Stano Dančiak, Ivana Nováková, Karol Šimon, Alexandra Záborská,
Distribútor: Saturn Entertainment

Film zo súčasnosti rozpráva napínavý, humorný a emotívny príbeh dvojice mladých ľudí, ktorých náhoda zviedla na spoločnú púť mestom i podunajskou prírodou. Mladému trestancovi na úteku z väzenia náhodne skríži cestu mladé dievča, ktoré unesie. Dievča si však k svojmu únoscovi vytvorí zvláštny vzťah, ktorým sa z rukojemníka postupne mení na spoluutečenca. Ani ona nezažila vo svojom krátkom živote veľa dobrého. Obidvaja chcú ujsť. Kdesi tam, kde je lepšie...

(Viac informácií na str. 27.)

PREMIÉRA: 16. 5. 2002

(Divoké včely, ČR, 2001), 92 min., MN 15, ***horká komédia***

Divoké včely

Námet, scenár a réžia: Bohdan Sláma, **Kamera**: Diviš Marek, **Hudba**: Miroslav Šimáček, **Strih**: Jan Daňhel, **Hrajú**: Zdeněk Raušer, Tatiana Vilhelmová, Marek Daniel, Vanda Hybnerová, Pavel Liška, Zuzana Kronerová, Jaroslav Dušek, **Distribútor**: ASFK

Táto horkosladká komédia rozpráva príbeh o citovej izolácii mladých ľudí, žijúcich v uzavretom svete zabudnutej dediny kdesi na severe Moravy. Do dediny prichádza z Prahy na nečakanú návštevu starší brat čerstvo dospelého lesného robotníka Káju. Po jeho príchode začnú vystupovať na povrch do tej doby utajované motívy. Pradivo vzťahov, skrytých lások a skrytých averzií odkrýva obraz, ktorého zmysel si sami postavy doposiaľ nepripúšťali. Film získal hlavnú cena VPRO Tiger na MFF Rotterdam 2002 a Českého leva 2001 za vedľajší ženský herecký výkon (Zuzana Kronerová).

PREMIÉRA: 2. 5. 2002

(John Q, USA, 2002), 105 min., MP 12, sl. tit., ***akčná dráma***

John Q

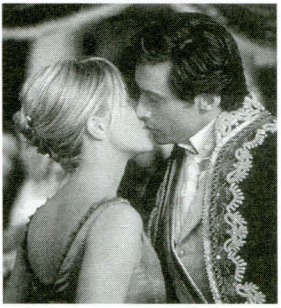
Réžia: Nick Cassavetes, **Scenár**: James Kearns, **Kamera**: Rogier Stoffers, **Hudba**: Aaron Zigman, **Strih**: Dede Allen, **Hrajú**: Denzel Washington, Robert Duvall, James Woods, Anne Heche, Eddie Griffin, Ray Liotta, Laura Harring, Jay Leno, Larry King a Ted Demme, **Distribútor**: Continental film

John Q Archibald je obyčajný muž pracujúci v továrni a starajúci sa o svoju rodinu. Jeho žena Denise a malý syn Michael sú pre neho všetkým na svete. Jedného dňa Michael vážne ochorie a naliehavo potrebuje transplantovať srdce. John zisťuje, že mu nedokáže pomôcť a tiež, že jeho zdravotné poistenie nepokryje potrebnú operáciu. Zaprisahá sa, že urobí čokoľvek, aby udržal svojho syna na žive. Ako sa s časom míňajú možnosti, John sa odhodlá k zúfalému činu a púšťa sa do nebezpečnej hry. Stane sa rukojemníkom na nemocničnej izbe svojho syna. Zabarikáduje sa vo vnútri aj so skupinou náhodných rukojemníkov, z ktorých mnohí potrebujú zdravotnú starostlivosť. Stretávajú sa zoči-voči s policajným vyjednávačom – veteránom a s dočasným náčelníkom, ktorý chce prípad čo najrýchlejšie doviesť do konca. *John Q* je na jednej strane hrdinom, ktorý zachraňuje svojho syna a na strane druhej kriminálnikom v očiach zákona. Ako sa skončí jeho boj?

PREMIÉRA: 23. 5. 2002

(Kate & Leopold, USA, 2001), 121 min., MP 12, sl. tit., ***romantická komédia***

Kate & Leopold

Réžia: James Mangold, **Scenár**: James Mangold, Steven Rogers, **Kamera**: Stuart Dryburgh, **Hudba**: Rolfe Kent, pieseň *Until* – Sting, **Strih**: David Brenner, **Hrajú**: Meg Ryan, Hugh Jackman, Liev Schreiber, Breckin Meyer, Natasha Lyonne, Bradley Whitford, Paxton Whitehead, Spalding Gray, **Distribútor**: SPI International

Kate je moderná mladá žena, ktorá pracuje v reklamnej agentúre. Rozišla sa so Stuartom a snaží sa s tým vyrovnať. Netuší, že Stuartovi sa práve podaril experiment – cez časový portál si urobil výlet do minulosti a z 19. storočia sa vrátil späť aj s vojvodom Leopoldom. Návštevník z minulého storočia sa za pár dní adaptuje na nový svet. Uponáhľaných a trošku bezcitných ľudí postupne učí vnášať romantiku do každodenných bežných situácií a svojím šarmom a galantnosťou si o chvíľu všetkých získa. Samozrejme, predovšetkým Kate...

PREMIÉRA: 9. 5. 2002

(Sma ulykker, Dánsko, 2001), 109 min., MN 15, sl. tit., ***komediálna dráma***

Malé katastrofy

Réžia: Annette K. Olesen, **Scenár**: Kim Fupz Aakeson, **Kamera**: Morten Søborg, **Hudba**: Jeppe Kaas, **Strih**: Nicolaj Monberg, **Hrajú**: Jørgen Kiil, Maria Würgler Rich, Vigga Bro, Henrik Prip, Jannie Faurschou, Jesper Christensen, Karen-Lise Mynster, Petrine Agger, **Distribútor**: WN Danubius Film

Matka rodiny Ulla zomrie pri autonehode. Nemocničný zriadenec John, ktorý bol štyridsať rokov jej manželom, sa síce tvári suverénne, ale je zničený. Pod maskou sympatickej bezstarostnosti tají pred svojimi blízkymi nielen smútok a zmätok, ale aj ťažkú srdcovú chorobu. Na pohrebe Ully sa zíde celá rodina. Ľudia, ktorí sa dávno odcudzili jeden druhému, prežívajú svoje malé veľké katastrofy. Johnov brat Søren, syn Tom, staršia dcéra Eva i mladšia Marianne. Každá z postáv filmu prežíva svoju malú tragédiu, ale až keď ich udalosti donútia stretnúť sa a komunikovať spolu, vedia vyriešiť svoje problémy. Aj to však len za predpokladu, že si uvedomia základnú pravdu: rodinu si nikto nevyberá, no každý si môže zvoliť, či bude dbať na harmonické vzťahy alebo siať vietor a žať búrky.

PREMIÉRA: 9. 5. 2002

(Dieu est grand, je suis toute petite, Francúzsko, 2001), 120 min., MP 12, sl. tit., ***komédia***

On je veľký, ja som maličká

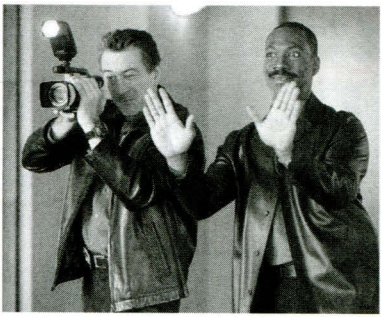
Réžia: Pascale Bailly, **Scenár**: Pascale Bailly, Alain Tasma, **Kamera**: Antoine Roch, **Hudba**: Stéphane Malca, **Strih**: Lise Beaulieu, Jean-Pierre Viguie, **Hrajú**: Audrey Tautou, Edouard Baer, Julie Depardieu, Catherine Jacob, Philippe Laudenbach, Cathy Verney, Anna Koch, **Distribútor**: SPI International

Herečka Audrey Tautou, ktorú už celý svet pozná ako *Améliu z Montmartru,* sa nám predstaví vo svojom ďalšom filme. Tentoraz hrá 20-ročnú Michele, ktorá sa práve rozišla so svojím chlapcom. Hľadá stratenú rovnováhu a tak sa každú chvíľu nadchne pre niečo iné – „hrá" sa na katolíčku, potom ju očarí budhizmus, nakoniec sa vďaka Bernardovi, do ktorého sa zaľúbi, nadchne judaizmom. Ako sa menia jej „názory", mení tiež svoj imidž. Rovnako ako Améliu i Michele zahrala Tautou so šarmom, vtipom a ľahkosťou.

PREMIÉRA: 23. 5. 2002

(Showtime, USA, 2002), 95 min., MP 12, sl. tit., ***akčná komédia***

Showtime

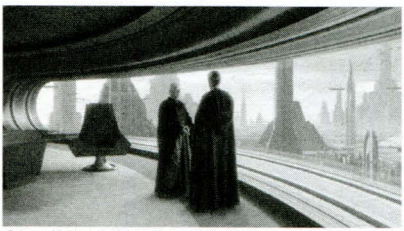
Réžia: Tom Dey, **Scenár**: Keith Sharon, Alfred Gough, Miles Millar, **Kamera**: Thomas Kloss, **Hudba**: Alan Silvestri, **Strih**: Billy Weber, **Hrajú**: Robert De Niro, Eddie Murphy, Rene Russo, Pedro Damián, Drena De Niro a William Shatner, **Distribútor**: Continental film

Hrdinami tejto akčnej komédie sú dvaja úplne odlišní príslušníci losangeleskej polície. Detektív Mitch Preston je málovravný muž, ktorý túži len po tom, aby mu dali všetci pokoj a on mohol pracovať. Naopak, strážnik Trey Sellars je urozprávaný frustrovaný herec, ktorý si po nudnom pracovnom dni večer pred zrkadlom skúša rôzne herecké pózy. Mitch je na stope drogového dealera. Televízna producentka Chase Renzi sa rozhodne sledovať ho so svojím štábom priamo v akcii. Uvedomuje si však, že jeho povahu musí kompenzovať niekým, ako je Trey. Obaja sú pripravení stať sa hviezdou najväčšieho hitu „reality show" v histórii. Pre Mitcha je to peklo a pre Treya je to splnenie vytúženého sna. Je to *Showtime*!

PREMIÉRA: 2. 5. 2002

(Star Wars: Episode II – Attack of the Clones, USA, 2002), 135 min., MP, sl. dabing + sl. tit., ***sci-fi***

Star Wars: Epizóda II – Klonovaní útočia

© Lucasfilm Ltd. & TM. All Rights Reserved. Digital work by ILM.

Réžia: George Lucas, **Scenár**: George Lucas, Jonathan Hales, **Kamera**: David Tattersall, **Hudba**: John Williams, **Strih**: Ben Burtt, **Hrajú:** Ewan McGregor, Natalie Portman, Hayden Christensen, Ian McDiarmid, Pernilla August, Christopher Lee, Samuel L. Jackson, **Distribútor**: Tatrafilm

George Lucas pokračuje v nakrúcaní nových častí *Hviezdnych vojen*, ktorých dej sa odohráva pred dnes už kultovou trilógiou. Tentoraz sa ocitneme v čase desať rokov po skončení *Epizódy I*. Opäť budeme sledovať dramatické osudy rytierov Jedi Anakina Skywalkera a Obi-Wana Kenobiho, ktorí majú za úlohu chrániť senátorku Padmé Amidalu v ohrození života. Tento film by mal byť temnejší než *Epizóda I* a jeho atmosféra sa údajne blíži filmu *Impérium vracia úder*. A navyše sú v ňom aj starí známi – roboti R2-D2 a C-3PO.

PREMIÉRA: 16. 5. 2002

(Shalow Hal, USA, 2001), 113 min., MP 12, sl. tit., ***komédia***

Ťažko zamilovaný

Réžia: Bobby Farrelly, Peter Farrelly, **Scenár**: Sean Moynihan, Peter Farrelly, **Kamera**: Russell Carpenter, **Hudba**: Ivy, **Strih**: Brian De Esch, Christopher Greenbury, **Hrajú**: Gwyneth Paltrow, Jack Black, Jason Alexander, Joe Viterelli, Rene Kirby, Bruce McGill, Anthony Robbins, Susan Ward, **Distribútor**: Tatrafilm

Nová komédia bratov Farrellyovcov (*Niečo na tej Mary je*) sa snaží zosmiešniť povrchný a stereotypný pohľad na ženskú krásu. Hal na smrteľnej posteli sľúbil otcovi, že bude chodiť na rande len s krásnymi dievčatami. Snaží sa to dodržiavať, no jedného dňa mu hypnotizér umožní, aby videl ľudí takých krásnych, aké krásne je ich vnútro. Zrazu je okolo Hala množstvo krásnych žien, ktoré by sa s ním rady zoznámili, hoci všetci ostatní vidia, že majú k ideálnej kráse dosť ďaleko. A tak sa ženou jeho srdca stane šialene tučná Rosemary...

PREMIÉRA: 30. 5. 2002

(Dragonfly, USA, 2002), 104 min., MN 15, sl. tit., ***thriller***

Vážka

Réžia: Tom Shadyac, **Scenár**: David Seltzer, Brandon Camp, Mike Thompson, **Kamera**: Dean Semler, **Hudba**: John Debney, **Strih**: Don Zimmerman, **Hrajú**: Kevin Costner, Joe Morton, Ron Rifkin, Linda Hunt, Susanna Thompson, Jacob Vargas, Kathy Bates, **Distribútor**: Saturn Entertainment

Doktor Joe Darrow je šéfom pohotovosti nemocnice Chicago Memorial, špecialista na pôrazové stavy. Jeho život sa ocitne v troskách, keď jeho manželka príde o život pri nehode vo Venezuele, kde pracuje ako lekárka. Ani šesť mesiacov po jej smrti sa nepodarilo nájsť telo a Darrow má pocit, že stráca zdravý rozum. Na každom kroku ho stretávajú znamenia, ktoré pripomínajú jej materské znamienko v tvare vážky a jej bývalí pacienti precitajú z klinickej smrti a prinášajú tajomný odkaz z druhej strany... Je možné, že k nemu Emily hovorí prostredníctvom ľudí v stave klinickej smrti? Alebo sa Joe len nevie zmieriť s jej smrťou?

PREMIÉRA: 9. 5. 2002

(Wasabi, Francúzsko-Japonsko, 2001), 94 min., MP 12, čes. tit., ***akčná komédia***

Wasabi

Réžia: Gérard Krawczyk, **Scenár**: Luc Besson, **Kamera**: Gérard Sterin, **Hudba**: Julien Schultheis, Eric Serra, **Strih**: Yann Hervé, **Hrajú**: Jean Reno, Ryoko Hirosue, Michel Muller, Carole Bouquet, Ludovic Berthillot, Yan Epstein, Michel Scourneau, Jean-Marc Montalto, Alexandre Brik, **Distribútor**: Continental film

Luc Besson ako scenárista a producent a Gérard Krawczyk ako režisér sa po úspešnej spolupráci na komédii *Taxi taxi* stretli na ďalšom filme. Hubert je policajt so zlatým srdcom a oceľovými päsťami. Jednej noci však inzultuje v nočnom klube nevychovaného výrastka a ukáže sa, že to bol synáčik jeho najvyššieho šéfa. Celá vec sa musí zmiesť pod stôl a preto Hubertovi odporučia dlhšiu dovolenku. Na tej bol naposledy, keď stretol svoju životnú lásku – Japonku Miko, ktorá ho pred 20-timi rokmi záhadne opustila. Jedného dňa mu zazvoní telefón až z ďalekého Japonska. Právny zástupca ho informuje, že Miko pred niekoľkými dňami zomrela. Ešte pred tým, než naveky odišla, spísala závet. V ňom mu odkazuje jej najväčší majetok, niečo veľmi špeciálne – viac než dedičstvo, viac než dar a tiež viac než obrovský problém.

PREMIÉRA: 23. 5. 2002

O filme ***Snežní psi*** *(Snow Dogs), ktorého premiéra je naplánovaná na 2. 5. 2002, sme písali vo Film.sk č. 4/2002.*

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY TÝKAJÚCE SA DISTRIBUČNÝCH TITULOV!)

spracoval ***Miro Ulman***

PRE TELEVÍZIU

(Voľnomyšlienkár, SR, 2001), 75 min., ***televízny film***

Voľnomyšlienkár

Réžia: Peter Mikulík,
Scenár: Katarína Mikulíková podľa divadelnej hry Erica Emmanuela Schmitta *Le Libertin*,
Dramaturgia: Dagmar Ditrichová,
Kamera: Ján Ďuriš,
Hrajú: Juraj Kukura, Diana Mórová, Zuzana Kocúriková, Monika Hilmerová, Zuzana Norisová, Juraj Kemka

Pikantná konverzačná komédia podľa divadelnej hry Erica Emmanuela Schmitta je osobitým pohľadom na slávneho filozofa 18. storočia Denisa Diderota, ktorý má v interpretácii súčasného vychyteného francúzskeho dramatika k suchopárnemu učencovi poriadne ďaleko! Radosť milovať sa u Diderota spája s radosťou filozofovať, pričom v oboch „disciplínach" nabáda k principiálnej „prelietavosti" ako k prirodzenému zdroju slobody a vitality... Iskrivý slovný duel prezrádza všeličo o manželsko-rodičovských konvenciách, ale najmä o milostných hrách a ľúbostnom dobýjaní, tak ako ich prežívajú hlavný hrdina a výstredná maliarka, ktorá ho portrétuje dokonca v Adamovom ruchu. Ku skutočnému zbliženiu oboch milencov však dôjde až potom, čo sa „na smrť" pohádajú... A k tomu všetkému má nešťastný Diderot – v rafinovanom ženskom obkľúčení – urýchlene sformulovať chýbajúce heslo do Encyklopédie. O čom? O morálke!

(sim)

PREMIÉRA: 13. 5. 2002 na STV I

Nová spoločnosť na distribučnom trhu

Medzi slovenské distribučné spoločnosti pribudol v apríli nový subjekt, spoločnosť Euforia art production, ktorá na distribučný trh vstúpila mexickým filmom *Amores perros – Láska je kurva* (r. Alejandro González Inárritu), úspešným v domácom, aj v medzinárodnom kontexte. Film získal deväť mexických výročných cien Ariel 2001, Veľkú cenu v sekcii Týždeň kritiky na 53. MFF Cannes 2000 a nominácie na Oscara a Zlatý glóbus pre najlepší cudzojazyčný film. Spoločnosť Euforia art production sa zaoberá realizáciou neštandardných umeleckých projektov, slovenským filmovým divákom sa predstavila predovšetkým počas 3. MFF Bratislava 2001, kde zorganizovala výstavu fotografií Kláry Issovej a koncert skupiny Petra Erneyiova and her boys.

(sim)

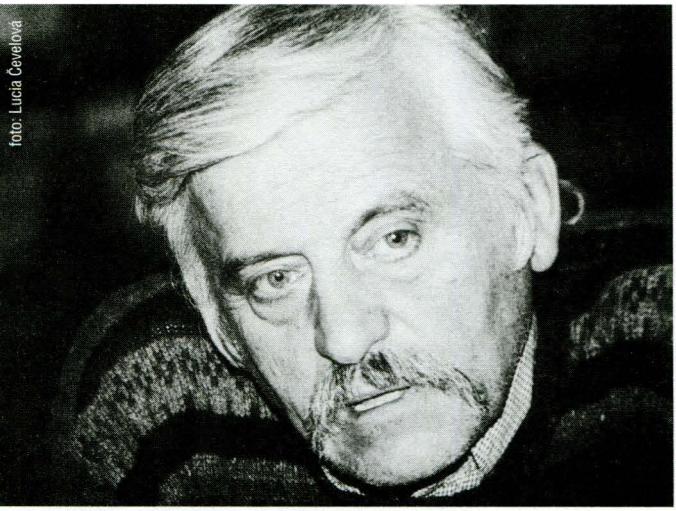
Obrazy (nielen) starého sveta

Prednedávnom sa v Paríži konala retrospektíva českých a slovenských filmov, na ktorej bol uvedený aj celovečerný film Dušana Hanáka *Obrazy starého sveta*. Uplynulo tridsať rokov od jeho vzniku – v roku 1972 bol po dvoch dňoch predpremiérového premietania stiahnutý z distribúcie. Až v roku 1988 bol „uvoľnený", ale nikdy nemal premiéru... Významné ocenenia na rôznych svetových festivaloch a Cena americkej filmovej kritiky potvrdili jeho estetické a umelecké kvality. Aj pri tejto príležitosti som položil Dušanovi Hanákovi niekoľko otázok, týkajúcich sa (nielen) tohto výnimočného filmu.

Film *Obrazy starého sveta* má svoje predobrazy v podobe obrazov samotného sveta, obrazov jeho figúr a vecí. Váš film zachoval pre budúcnosť jeden miznúci svet, ktorý bol samozrejmou explikáciou toho, čo označujeme pojmami tradícia a kultúra. Čím vás priťahoval tento svet? Ako film vznikal a aký mal ohlas?

– Keď čítam knihu, hľadám v nej sám seba. Podobný vzťah mám k postavám svojich hraných a dokumentárnych filmov. Hľadám ich v živote alebo ich „poskladám" a vymyslím, ale vždy je v tom prvok identifikácie, aj keď ide o nevedomý proces. Obdivoval som tých starých ľudí z viacerých dôvodov. Žili na okraji civilizácie, niekedy vylúčení aj z dedinskej komunity a ich múdrosť súvisela s vnútornou silou a pozitívnym myslením. Mali v sebe humor a univerzálnu ľudskosť. Film som realizoval v období normalizácie, je to jeden z mojich troch celovečerných „zakázaných filmov". Prispôsobení, šedí ľudia chodili po uliciach, ani sa neusmiali. Nebolo ich prečo obdivovať. Aj preto som film nazval *Obrazy starého sveta*. Myslím si, že ho takto – vo vzťahu k vlastným životným podmienkam – vnímajú aj diváci v zahraničí. Akoby im tento film hovoril, že doba, keď človek žil v harmónii so sebou a prírodou, je už za nami. Diváci na Manhattane, v Paríži alebo v Brazílii rozumejú tým „obyčajným ľuďom" z Liptova, Oravy a Kysúc. Film vo všeobecnosti by mal podľa mojich predstáv poskytnúť divákovi možnosť byť sám so sebou, mal by aktivizovať jeho vnútorný hlas a smerovanie ku kvalite. Americký kritik z Los Angeles mi povedal, že *Obrazy starého sveta* zmenili jeho život. Neviem, do akej miery sa tomu dá veriť. Po prvom uvedení v Centre Georges Pompidou diváci vo veľkej sále dlho tlieskali. Po diskusii ku mne pristúpil vtedajší veľvyslanec Colotka a povedal: *„Dobrá práca"*. Ale jeho manželka sa mi zblízka nenávistne pozerala do tváre. Než dali film do trezoru, vyčítali mi rozvíjanie „estetiky škaredosti". Im sa tí krásni ľudia zdali škaredí. O šestnásť rokov film premietali v japonskej

ROZHOVOR

foto: Lucia Čevelová

distribúcii a napríklad v Montreali vyhral súťaž, v ktorej bol zastúpený aj Jim Jarmusch a Peter Greenaway.

Vaše filmové obrazy sú zároveň aj zvláštnym dialógom so sugestívnymi fotografiami Martina Martinčeka. Tento vynikajúci fotograf zachytil zabudnutý svet, v ktorom príroda a kultúra tvorí nedeliteľný celok, a v ktorom sa akoby mýtické preplieta s reálnym. Aký je váš vzťah k fotografiám tohto autora?

– Martin Martinček vytvoril celistvé dielo a zapísal sa do pamäti národa. Viem, že každý deň ráno o piatej už sedel v aute, hľadal motívy v krajine a v tvárach ľudí. Vo filme je asi štyridsať jeho fotografií, ďalšie nasnímal Vlado Vavrek a niektoré som aranžoval, pracoval som s ním ako s kameramanom. Fotografia je v tomto filme rovnocennou súčasťou filmovej skladby, naväzujú na ňu „bežné zábery", často v tej istej situácii. Pokiaľ hovoríte o kultúre, má svoje archetypy aj v myslení a reči prostých ľudí. Pri zbere materiálu v horskej osade alebo v liptovskej dedine som sa stretol s replikami zo Sartra a Becketta. Mal som z toho dobrý pocit, ľudská skúsenosť je univerzálna.

Vo vašich filmoch dominuje obraz, ktorý sa úzko spája s hudbou. Verbálna a hudobná zložka ho dopĺňa alebo ich staviate s ním do konfrontácie. V čom spočíva pre vás špecifika filmového – predovšetkým dokumentárneho – obrazu?

– Nevidím už veľký rozdiel medzi dokumentárnym a hraným filmom. Obraz by nemal byť sluhom zvuku, ktorý je nositeľom nových informácií a pocitov. Komentár používam, len keď je to nevyhnutné. Omnoho viac ma zaujímajú rôzne podoby kontrapunktu medzi obrazom a jednotlivými zložkami zvuku. Dôležitá je stavba a skladobnosť, bez ktorej sú pekné obrázky o ničom. Divák by mal samostatne objavovať tému a zmysel filmu. Študentom často hovorím, aby obrazom alebo situáciou dokázali a vyjadrili to, čo o téme a o človeku pred kamerou ve-

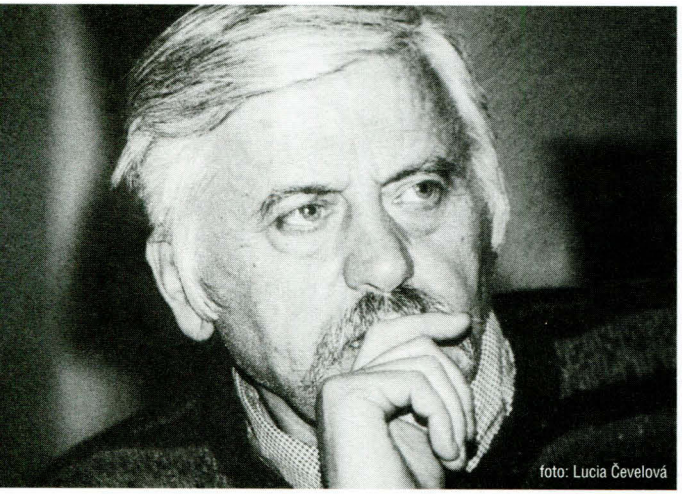

foto: Lucia Čevelová

dia už pred nakrúcaním. Filmoví teoretici nám to nepovedia, ale dnes aj mnohé dokumentárne filmy prezentujú príbeh, charaktery konajúcich postáv a ďalšie aspekty dramatického umenia. Napríklad psychológiu alebo vnútorný život predstaviteľov. Keď som nakrúcal svoje prvé dokumentárne filmy, v žiadnom prípade to nebolo samozrejmosťou. Dokumentárny film vstúpil do rodiny rôznych druhov dramatického umenia. Stále si myslím, že dobrý krátky film je lepší, ako zlý celovečerný. V tejto dobe sa mi zdá zaujímavejší ten kvalitný dokumentárny film, ale nie je ho kde vidieť. V Budapešti majú kino maďarskej kinematografie... My nemáme ani kino európskych filmov. Niekedy mám dojem, že poľskí a maďarskí komunisti boli ústretovejší k svojim filmárom a filmovej kultúre, ako je tomu u nás dnes. Sú rôzne druhy vlastenectva... V súboji mamonu a kultúry ťahá umenie za kratší koniec povrazu.

Moja posledná otázka bude trochu osobná, trochu provokatívna. Vedeli by ste si predstaviť realizáciu *Obrazov starého sveta II*? A keby áno, kto a čo by boli teraz tým starým svetom? A keď nie, tak čo by bolo treba nakrúcať z toho, čo takpovediac patrí k našej dobe, ale stále to zostáva jazykom filmu netematizované?

– Obávam sa, že znovu žijeme v zajatí priemernosti. Tí, čo nevedia, útočia na tých, ktorí vedia. A majú dostatočnú podporu. Najprv by bolo treba zmapovať našu situáciu – a zvýšiť latku náročnosti. Najťažšie sa vyjadruje to, o čom všetci mlčia. Ak je prispôsobivosť prejavom inteligencie, Slováci sú veľmi inteligentný národ. Žije tu aj nejaký rozhnevaný mladý muž? Ak nie, nová filmárska generácia nastúpi až po ďalších tridsiatich rokoch. Moji študenti Vojtek, Kuboš, Kirchhoff, Lehotský a ďalší ma občas príjemne prekvapia. Nikto o nich nevie, možno práve v nich je zárodok oživenia slovenskej kinematografie. Vo vzduchu sú témy, ktoré môžu vyjadriť len mladí ľudia, keď si to zaslúžia.

Peter Michalovič
(autor je estetik)

ROZHOVOR

Scenáristická súťaž Cena Tibora Vichtu

Pod týmto názvom je pripravená scenáristická súťaž pre tvorcov do 30 rokov. Jej cieľom je poskytnúť priestor mladým talentovaným autorom prezentovať svoje práce, konfrontovať ich s názormi filmových odborníkov a s finančnou podporou doviesť literárne námety do podoby filmových scenárov, ktoré by boli následne ponúknuté filmovým a televíznym producentom. Súťaž je vyhlásená v troch kategóriách: Hraný film, Dokumentárny film a Animovaný film. Súťaž bude mať tri kolá, pričom na základe tretieho kola členovia odbornej poroty vyberú v každej kategórii jeden víťazný scenár. Víťazi budú odmenení finančnými a hodnotnými cenami. Súťaž Cena Tibora Vichtu bude vyhlásená na desiatom ročníku Art Film Trenčianske Teplice v júni t.r. Kontakt a bližšie informácie: Silvia Králová, 0907 787 945.

(sim)

Zmena koordinátora v Eureka Audiovisuel

Od 1. marca 2002 nastala zmena v organizácii Eureky Audiovisuel. Na miesto koordinátora tejto organizácie v SR po Andrejovi Zmečkovi nastúpila Ľubica Mistríková, vedúca Audiovizuálneho informačného centra SFÚ.

(sim)

Podpora z fondu Eurimages

Termín ďalšej uzávierky na podanie žiadostí o podporu z fondu Eurimages je **10. máj 2002**. Podpora sa udeľuje na projekty európskych koprodukcií (minimálne bilaterálnych) celovečerných filmov, na distribúciu európskych filmov a na kiná.
Žiadosti podávajte vyplnením formulára, ktorý získate priamo na sekretariáte fondu EURIMAGES (Tel: ++33 3 88 41 26 40, Fax: ++33 3 88 41 27 60, E-mail: Eurimages@coe.int) alebo na internetovej stránke http://culture.coe.int/Eurimages
„Index for Application form" a zašlite na adresu:
Council of Europe – EURIMAGES, Avenue de l'Europe,
F - 67075 STRASBOURG Cedex, FRANCE.
Vyplnené a kompletné žiadosti musia byť zaslané na sekretariát fondu EURIMAGES do dňa uzávierky a prijímajú sa len do 18.00 hod. tohto dňa. Bližšie informácie o možnostiach získania podpory nájdete na www.aic.sk alebo priamo v SFÚ: Audiovizuálne informačné centrum, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 5273 3212, tel./fax: 5273 3214, e-mail: aic@aic.sk.

(anac)

Multiplexy „po roku“

Prvý multiplex na Slovensku otvorila juhoafrická spoločnosť Ster Century Cinemas v novembri 2000 v bratislavskom nákupno-zábavnom centre Polus City Center. Po jeho takmer poldruha ročnej existencii k nemu tento mesiac pribudne druhý slovenský multiplex UCI Palace v bratislavskom Auparku. Otvára ho spoločnosť UCI CE Slovakia, ktorá sa v máji stane aj majiteľom priestorov a kín v Polus City Centre. Situácia na poli multiplexov sa teda trochu zmenila, „sprehľadnila“. Spoločnosť Ster Century Cinemas na Slovensku končí, jediným vlastníkom dvoch slovenských multiplexov bude UCI CE Slovakia. Čo to pre divákov znamená?

Multiplex v Polus City Centre (PCC), ktorý má 8 kinosál, začal s firemnou politikou hrať týždenne priemerne 12 filmov, čo predstavovalo asi 50 projekcií denne – každú štvrťhodinu sa začínalo predstavenie. Zámerom bolo doobeda premietať detské filmy, v hlavnom premietacom čase štandardné komerčné snímky a v neskorších večerných hodinách tiež štandardné komerčné snímky a filmy klubového charakteru. Režim multiplexu a jeho dramaturgia sa po prvom polroku prispôsobili kinotrhu a *„skrátili sme premietaciu dobu cez týždeň, začali sme hrať až od 14.00 hod., pretože v našich zemepisných šírkach v ranných hodinách ľudia kino využívajú veľmi málo, až 80 % ľudí chodieva do nákupno-zábavného centra v popoludňajších hodinách. Sústredili sme sa na čas po 16.00 hod. Znamená to, že hráme 32 až 35 predstavení denne. Celkovo denne premietneme 12 rôznych druhov filmov minimálne, niektoré týždne aj 13 či 14 s tým, že každý týždeň hráme minimálne 2 rozprávky v dopoludňajších a skorých popoludňajších hodinách a navečer filmy pre dospelých, resp. univerzálne rodinné filmy. Skúšali sme hrať aj klubové, resp. artové filmy, ale tie sa u nás nechytili, pretože multiplex sa predsa len nachádza v komerčnom prostredí, ktoré priťahuje komerčných užívateľov, ktorí majú radi dobrodružný žáner, horory, a-čkové veľkorozpočtové filmy. Mali sme však veľký úspech s filmami, ktoré nie sú síce úplne artové, ale ani úplne komerčné,“* hovorí Vojtech Kabath, generálny manager SCC. Pozoruhodným faktom je, že najnavštevovanejšími filmami multiplexu za celý čas od jeho otvorenia boli práve nie úplne komerčné filmy *Amélia z Montmartru* a *Čokoláda*, ale na druhej strane aj filmy *Harry Potter a kameň mudrcov* a *Pán prsteňov I – Spoločenstvo prsteňa*. Na týchto spomínaných filmoch možno vidieť, že *„sú filmy, ktoré mali najvyššiu návštevnosť a hrali sme ich najdlhšie, pretože mali stále ekonomicky zaujímavú návštevnosť, hoci nedosahovali „tie najvyššie“ čísla. Popri nich majú vysokú návštev-*

nosť kasové trháky – finančne najzaujímavejšie projekty, za ktoré sa považujú komerčné snímky. Divákov oslovili aj komédie ako Denník Bridget Jonesovej alebo Po čom ženy túžia. Vysokú návštevnosť urobíme na rodinných filmoch a rozprávkach, na ktoré na Slovensku v prepočte chodí viac ľudí ako napríklad v Čechách."

Dramaturgia filmov v multiplexe UCI Palace v Auparku sa čiastočne bude od multiplexu v PCC líšiť, hoci kiná vlastní jeden majiteľ. Ako hovorí jeho generálna managerka Andrea Baisová, *„naše kino bude mať 12 kinosál, takže sa nemusíme koncentrovať na určitú skupinu divákov, ale môžeme ponúknuť každému niečo, resp. všetkým všetko. Denne budeme ponúkať v našich sálach 16 až 20 filmov, a to komerčné americké veľkofilmy, ale aj filmy európskej a domácej produkcie a filmy pre náročných divákov – Art house. Nezabudneme ani na našich najmenších divákov, pre ktorých budeme zaraďovať do týždennej ponuky minimálne 2 filmy a pre ktorých pripravujeme aj aktívny spôsob návštevy kina (hry, súťaže). Cez týždeň budeme začínať s premietaním okolo 14.00 hod. a v sobotu a v nedeľu už okolo 10.30 hod., pričom od týchto časov bude štartovať v priemere každých 15 – 20 minút nejaký film."* Podobne vidí situáciu aj Vojtech Kabath, ktorý dodáva, že *„obidve centrá budú hrať filmy, ktoré ponúkajú distributéri, čo predstavuje balík 150 – 200 filmov za rok. Keďže v Auparku bude viac sál, bude možnosť hrať tam viac premiér, teda hrať aj filmy, ktoré v PCC hrať nebudeme. V súčasnosti mávame dve – tri premiéry za týždeň a tohto modelu sa budeme držať aj naďalej, aby diváci jednotlivé filmy mohli vidieť a vyberáme len filmy, ktoré majú šancu pritiahnuť divákov. V Auparku si budú môcť dovoliť hrať aj filmy, ktoré nie sú prvá línia, nie sú blockbustre, ale sú poloartové. Ak marketingová komunikácia prebehne správne, nebudeme si navzájom konkurenti, ale dôjde k prerozdeleniu trhu skôr z mestských kín."* A aký vplyv bude mať zmena majiteľa multiplexu v PCC na jeho návštevníkov? *„SCC ako divízia bol na predaj už dva roky v celom stredoeurópskom priestore – Česká republika, Slovensko, Maďarsko. SCC sa po viacerých rokovacích kolách dohodli so spoločnosťou UCI International, ktorí kúpili kiná a priestory, nie licenciu na používanie SCC. Bežný divák si nevšimne nič, len iné logo nad vchodom. V PCC ostane ten istý tím ľudí, tie isté filmy, premietacie časy budeme nanajvýš optimalizovať. Prejdeme z pôvodných britských modelov manuálov na americké, o ktorých si myslím, že sú rovnako dobré ako britské a ešte trocha posúvajú servis bližšie ku klientom z hľadiska servisu. V praxi to bude znamenať, že sa priblížime ešte viac k divákovi."* Keďže multiplex navštevuje prevažne taký typ divákov, ktorý ide do kina, ale vie, že nejde len do kina, PCC nedávno pre mladších divákov zaviedla playstation a v najbližšej dobe pripravuje miesta na sedenie, caffé bar či magnetofóny na steny, kde sa budú dať počúvať soundtracky. *„A pripravujeme ešte službu priameho predaja, resp. rezervácie lístkov cez SMS-ky. Po takejto objednávke divák už len príde do kina a zoberie si pre neho vyhradený lístok. Budeme viac využívať aj internet pri komunikácii s ľuďmi, čo súvisí s vývojom nových technológií,"* hovorí Vojtech Kabath. Popri návšteve kina sa bude možné inak zabaviť aj v Auparku, *„chceme ponúknuť ešte väčšiu možnosť výberu, lepšie služby a viac aktívnej zábavy. V UCI Palace budú mať diváci nielen možnosť vybrať si denne z priemernej ponuky*

16 až 20 filmov, ale aj kúpiť si občerstvenie v podobe klasického pop cornu, širokej škály nealkoholických nápojov, piva, hot-dog, nachos alebo posedieť si v našom bare so svojimi priateľmi," vysvetľuje Andrea Baisová a dopĺňa, že *„v našom kine bude najväčšie plátno na Slovensku, ktorého šírka je 18 metrov a výška 8 metrov a čo sa týka rozdielu medzi PCC a UCI Palace – budeme mať viac kinosál a teda ponúkneme divákom väčší výber filmov, naše kinosály budú vybavené zvukovým systémom DTS a premietacie zariadenia budú prepojené systémom interlock, ktorý nám umožní premietať z dvoch filmových kópií súčasne rovnaký film vo všetkých 12-tich kinosálach s niekoľkominútovým posunom."*

Obidva multiplexy si nebudú navzájom konkurovať. Ako budú navštevované a ako sa na kinotrhu vyprofilujú, ukáže čas. V tejto chvíli vieme, že v súčasnosti v PCC kde multiplex funguje v týždenných cykloch od štvrtka do stredy, za jeden kinotýždeň navštívi multiplex priemerne 12 500 divákov. 75 % ľudí príde vo štvrtok, piatok, sobotu a nedeľu a zvyšných 25 % v ostatné dni, najsilnejšie sú sobota a nedeľa, najmä rodinné popoludňajšie časy. *„Keď sme začínali, naša návštevnosť bola 7000 až 9000 divákov týždenne – na štart veľmi dobrá, pretože sme preskočili fázu, kedy kino naberá divákov postupne a hneď sme nabehli na určitý štandard,"* hovorí Vojtech Kabath. *„V rámci vnútroštátnych porovnaní, náš celkový podiel je cca 32 % celoslovenských príjmov z lístkov, čo je dané tým, že v Bratislave viac ľudí chodí do kina a tým, že priemerné vstupné u nás je predsa len vyššie ako v menších mestách alebo na východe Slovenska, kde kúpna sila nie je taká veľká. V Bratislave – ako prvý a zatiaľ jediný multiplex – máme vyše 50 % príjmov z lístkov. Vyplýva to aj z toho, že máme vyššie vstupné, no ponúkame okrem filmov aj všetko ostatné, čo k dobrému filmu patrí a malo by patriť – kultivované prostredie, čistotu, bezpečie, kvalitu obrazu a zvuku, ktorá je štandardne veľmi dobrá. Práve toto nám pomáhalo urobiť takmer 670 000 návštevníkov za uplynulý rok – za celú dobu, odkedy je multiplex otvorený,"* hovorí Vojtech Kabath.

„Predpokladám, že časom – možno o rok, možno o dva – prídu ďalšie spoločnosti, ktoré sa odvážia prísť na trh multiplexov. V Bratislave by podľa odhadu mohli byť štyri multiplexy. Jeden je v Poluse, druhý v Auparku, v októbri sa otvára kino v Avione – dve sály iMAx, 3D kino pre cca 350 ľudí a možno ešte jedno kino by sa v Bratislave dalo postaviť. Závisí to od toho, ako sa obidva multiplexy budú vedľa seba správať. Trend za posledné roky v kinopodnikaní bol klesajúci, no medzi predminulým a minulým rokom sa obrátil a posunul kinobiznis hore o nejakých pár miliónov. Pokiaľ budú dobré filmy a ľudia budú na ne stále zvedaví, vidím to tak, že návštevnosť pôjde hore, hoci si nedovolím odhadnúť nakoľko. Vznik multiplexov poskytuje pre ľudí viac možností vybrať si. Kinomožností nie je veľa, čím nepodceňujem tradičné jednosálové kiná, ale poukazujem na to, že ľudia budú za svoje peniaze stále náročnejší." – uzatvára Vojtech Kabath.

Ako nám potvrdila Andrea Baisová, multiplex UCI Palace v Auparku sa otvára 16. mája 2002. *„Tento termín sme si zvolili preto, že v tento deň má premiéru slovenský film Dážď padá na naše duše a pokračovanie filmu Star Wars: Epizóda II – Klonovaní útočia, ktoré chceme ponúknuť divákom v najlepšej kvalite, čo znamená vysokokvalitný zvuk na najväčších plátnach.*

Simona Nôtová

Jana PIROHOVÁ

foto: Juraj Lehotský

Povolanie: režisérka a kameramanka dokumentárnych filmov

Dátum narodenia: 30. máj 1978, Bratislava

Štúdium: 1996 – 2001 – FTF VŠMU/odbor Dokumentárna tvorba

Filmografia: (študentská tvorba) – *Stanica* (1997), *Portrét Dada* (1998), *Cigánsky Boh* (1999), *Medzi štyrmi strunami* (1999), *To sme my* (2000), *Sladké ničnerobenie?* (2001), (profesionálna tvorba) – *TUCET: Aneta Parišková* (2001), *CESTOMÁNIA: Sardínia* (2000), *Kalabria* (2001), *Holandsko* (2001), *Arménsko* (2002), *Indonézia* (2002).

AKO ĎALEJ, ABSOLVENT?

„Počas štúdia na VŠMU som sa príliš nezaoberala otázkou svojho ďalšieho pokračovania v profesionálnej oblasti. Považovala som za logické, že budem robiť dokumenty a, samozrejme, sa nimi aj živiť. Po prvých skúsenostiach v Slovenskej televízii som si však už taká istá nebola. Nakrúcať v podmienkach, kde sa namiesto toho, aby sa tvorbe vychádzalo v ústrety, hľadá cesta ako sa film zrealizovať nedá, je boj trochu ťažký a dosť smiešny. Spomínam to len ako ilustráciu vzťahu televíznej inštitúcie k tvorcom. Veď len za honoráre podľa sadzobníka zo 60-tych rokov si tam môžu dovoliť nakrúcať naozaj len študenti. Televízia zrejme nepredpokladá, že by sa tvorcovia dokumentu svojou prácou chceli aj živiť. Za oveľa smutnejší však považujem fakt, že VŠMU, aj STV sú štátne inštitúcie, a aj napriek tomu si STV účtuje od študentov pri výrobe ich študentských projektov rovnako vysoké poplatky za prenájom techniky (inak by ležala ladom), aké by účtovala aj napríklad reklamným agentúram na výrobu veľkorozpočtového projektu. Verejnoprávna televízia je predsa jediná inštitúcia, kde sa môžu dokumentaristi uplatniť. Tá naša však prežíva krízu. Keď som začínala študovať, situácia nebola vôbec nádejná. Všetci ma ale utešovali, že kým školu ukončím, určite sa to zmení a dokumenty sa v STV nakrúcať budú. No za tých päť rokov, čo som študovala, sa televízia zastavila na bode nula a spokojne si tam ďalej hybernuje. Bez ohľadu na to, či je takýto stav vyvolaný zámerne alebo je len dôsledkom ekonomiky krajiny. Faktom zostáva, že filmárom na domácej pôde obecne „pšenka nekvete". Samozrejme, až na pár osamelých bežcov a nadšencov, ktorí si nejakým spôsobom dokážu zohnať financie na vlastný film.

Napriek takémuto neutešenému stavu vo filmárskej „brandži" sa na nedostatok práce nemôžem sťažovať. Ešte počas štúdia sa mi naskytla možnosť realizovať dokumentárny film pre spoločnosť FEBIO. Fero Fenič bol s výsledkom spokojný a tak som dostala ďalšiu príležitosť vo vtedy sa rozbiehajúcom novom cykle Cestománia. Žiadna definitíva tu však neplatí. Každá ďalšia práca je podmienená výsledkom tej predchádzajúcej. Momentálne by som mala na Slovensku realizovať jeden z dielov cyklu Tucet pre spoločnosť Film Factory a v pláne mám pripravené ďalšie dve cesty: do kanadského Vancouveru a na Kapverdské ostrovy. Nakrúcať cestopisy a spoznávať život ľudí vo svete je snom snáď každého dokumentaristu. Aj keď to teda nebýva pravidlom, môj sen sa mi zatiaľ plní. No zabijem sa?! :)"

Ivana Petríková

(autorka je absolventka filmovej vedy VŠMU)

Mladí a ambiciózni animátori

Nielen na poli hranej tvorby sa na Slovensku niečo tvorí, aj animovaná tvorba tohto roku prinesie pozoruhodné projekty. V akom štádiu rozpracovanosti sa nachádzajú dva z tých náročnejších?

Dlho očakávaným projektom je kombinovaný (bábkovo-pixilovaný) stredometrážny film *Pôvod sveta*, ktorý pripravuje absolventka animovanej tvorby VŠMU Katarína Kerekesová, momentálne na doktorandskom štúdiu. Do pozornosti divákov vstúpila krátkym filmom *Milenci bez šiat* (1996).

foto: Július Libenberger

Autori filmu Čerti a Káča v animovaných kulisách filmu.

Producentom jej novej snímky je STV, VŠMU a jej manžel, režisér Peter Kerekes. Scenár vznikol v roku 1997, tri roky sa nakrúcalo. Problémy boli predovšetkým s výrobou bábok (Tupan má až 3,5 metra), ale aj s počasím. Kamery sa ujal Peter Hudák, strihu Marek Kráľovský, na výtvarných návrhoch sa podieľal Vlado Král a v hlavných úlohách Muža a Ženy sa objavia Táňa Šulíková a Ivan Martinka. Príbeh filmu rozpráva sugestívny mýtus o stvorení sveta, voľne spracovaný na motívy juhoamerickej legendy. Predpokladané ukončenie filmu je na jeseň tohto roka a film sa bude vysielať v STV a premietať na festivaloch.

V ateliéroch Koliba práve vzniká druhý tohtoročný ambiciózny bábkový projekt *Čerti a Káča*. Pod hlavičkou VŠMU, Koliba a.s. a Koliba productions and services akčnú rozprávku o čertoch pripravujú študenti Katedry animovanej tvorby VŠMU Ivana Zajacová, Jozef Mitáľ, Štefan Gura a René Záleśák. Scenár a výtvarné návrhy urobili pod pedagogickým vedením bábkového scénografa Mgr. art Mira Duša a Ing. archt. Františka Jurišiča. Kameramanom projektu je Július Liebenberger. *„Projekt je výnimočný v niekoľkých bodoch. Z hľadiska rozmerov máme pravdepodobne najväčšie kulisy, aké kedy boli na Slovensku v animovanom filme používané, máme laminované podlahy, do ktorých sa dajú bábky prišróbovať, čo je technika, ktorá sa na Slovensku tiež ešte nepoužila a máme bábky s kĺbovými kostrami, ktoré majú ohyby vo všetkých kĺboch ako človek,"* hovorí Ivana Zajacová o filme, ktorý by sme mali v kinách vidieť v zime 2002.

pripravila ***Diana Kacarová***
(autorka je študentka filmovej scenáristiky a dramaturgie VŠMU)

NOVINKY

Dážď padá... konečne v kinách!

Akoby producenti i distribútér najnovšieho slovenského celovečerného hraného filmu Vlada Balca *Dážď padá na naše duše* tušili, že apríl bude chladný a upršaný a tak posunuli jeho premiéru na 16. máj 2002. Aby toho dažďa nebolo veľa...

foto: Trigon Production

Hlavnú ženskú postavu Kiky vo filme stvárnila Kristína Svarinská.

O filme *Dážď padá na naše duše* sme vo Film.sk už niekoľkokrát písali, preto sa tentoraz zameriame len na dôvod posunutia premiéry, zmeny vo filme a na režisérove ďalšie plány. O premiére filmu sa uvažovalo už v súvislosti s vlaňajším MFF Bratislava. Film sa nakoniec dostáva do kín až o pol roka neskôr. A dôvod? *„Nemali sme dosť financií a museli sme ich zohnať, aby sa dalo pokračovať v práci,"* hovorí Balco. *„Ak sme chceli finalizovať päťkanálový zvuk a pripravovať ho na mix v záverečných prácach, bolo na to treba značné množstvo peňazí a istota, že budú."*

Už vieme, že súčasťou zvukovej stopy bude i pôvodná hudba Oskara Rózsu, novinkou však je, že by vo filme mali odznieť i dve pesničky úspešnej slovenskej kapely Peha. *„Budú to pesničky Zemsky príťažlivá a Nič nové. Spolu s hudobným skladateľom sme totiž cítili potrebu vyjadriť súčasný pocit hlavných hrdinov Joka a Kiky vo fáze, keď sa zblížia. Malo by to reprezentovať aj pocit ich generácie, ich vrstovníkov. Skupina Peha cez speváčku Katku Knechtovú nesie túto generačnú energiu – akýsi výkrik, túžbu ukázať a prejaviť sa."*

Po slávnostnej premiére počas otvorenia nového multiplexu v bratislavskom Auparku a niekoľkých ďalších premietaniach za účasti tvorcov na Slovensku i v Prahe by sa chcel Balco venovať dokumentárnemu filmu. *„Tradične to bude jeden film zo série Tucet, ktorého protagonistkou bude Natália Hejková, trénerka basketbalistiek z Ružomberka. Túto ženu obdivujem pre jej úžasnú energiu a nezlomnosť, ktorú prezentuje už celé roky a dokáže ju preniesť aj na svoje družstvo. Nesmierne si ju preto vážim a teším sa na tento film. Ďalší film by mal byť jeden z mojich dávnych nápadov, ktorý mi nebolo dopriate urobiť a ktorý mi nedá pokoj, kým ho nenakrútim, lebo je stále aktuálny a stále ma priťahuje. Jeho pracovný názov je Na dne sú stopy... Je to dokumentárny film s prvkami absurdity a surrealizmu."*

Pokoj však Balcovi nedá ani ďalší hraný film. *„Ten je už na stole. Je to môj vlastný scenár, ktorý musím dotiahnuť a pozrieť, aké stopy na ňom nechal prestoj, ktorý vznikol nakrúcaním filmu Dážď padá na naše duše..."*

Miro Ulman

Horkastá príchuť medu

foto: archív ASFK

Bohdan Sláma sa českej verejnosti predstavil už svojimi školskými prácami. Pod spoločným názvom *Akáty bílé* boli uvedené do distribúcie jeho školské cvičenie *Zahrádka ráje* (1994) a absolventský film *Akáty bílé* (1996). Podarilo sa mi zhliadnuť len druhé z menovaných dielok, ktoré napriek svojej originalite a štýlovej čistote trpelo do istej miery nezrozumiteľnosťou. Nedopovedanosť má v umení svoje miesto, v tomto prípade však boli niektoré uzly až príliš zauzlené. To ale neplatí o *Divokých včelách* (2001). Slámov celovečerný debut skĺbil v sebe autorovo vlastné citlivé vnímanie okolitého sveta s tým najlepším z československej kinematografie od 60-tych rokov a predovšetkým oproti *Akátom* s dostatočne pevnými uzlami, ktoré však možno rozuzliť.

Príbeh filmu sa odohráva niekde v zapadnutom kúte severnej Moravy. Dedina žije v pokojne stojacom stereotype, ktorý si obyvatelia sprijemňujú pravidelným popíjaním pepermintového likéru či hrou na jedinom hracom automate v miestnom pohostinstve. Pre protagonistov, ktorých divák sleduje, je každý deň rovnaký.

Kája (Zdeněk Raušer) žije spolu s babičkou a otcom železničiarom, nedoštudovaným filozofom, ktorý si svojimi filozofickými úvahami spestruje kŕmenie králikov. Predavačka Božka (Tatiana Vilhelmová) z jediných „unimobunkových" potravín býva s mamou (Zuzana Kronerová), miestnou pobehlicou a doliezavým prepubertálnym bratom. Je tu ešte Jana (Vanda Hybnerová), Božkina kolegyňa so svojím manželom a dieťaťom. Keď pridáme promiskuitného a – ako inak – ženatého hájnika (Jaroslav Dušek) a niekoľko miestnych klebetníc, máme takmer kompletnú mozaiku osadenstva dediny.

Kája túži po Božke, tej zasa lezie na nervy jej frajer – ťažký „imidžák", domýšľavý sebastredný imitátor Michaela Jacksona Láďa (Pavel Liška). Jana je frus-

trovaná manželovým gamblerstvom a životom vôbec. Do tohto všetkého prichádza Kájov brat Péťa, ktorý sa do dediny vracia takmer po dvoch rokoch. Kedysi zažil románik s Janou a jej dieťa je možno jeho. Práve príchod Péťu je katalyzátorom nasledujúcich udalostí, aj keď sa zasa až tak veľa nestane. Nedejú sa žiadne drámy, akcia vyplýva skôr z prepletenia vzťahových trajektórií protagonistov, ktoré sa najskôr poriadne zamotajú, aby napokon mohli ďalej plynúť predchádzajúcimi smermi.

Tvorcom filmu sa podarilo vystihnúť život na súčasnej dedine, ktorý niekedy pôsobí až neuveriteľne. Pracuje sa socialisticky, kúri sa uhlím alebo drevom, Božka dáva tovar na „lízing", mikrovlnku či mobil však vedia používať len „tí vyvolení". Režisér vsadil na autenticitu prostredia, niekedy ponúka až dokumentárne obrazy. Do viacerých úloh obsadil nehercov, čo bola niekedy šťastná (Zdeněk Raušer), inokedy menej šťastná voľba. Niektoré „šteky" sú preštylizovane bezprostredné.

Divoké včely majú dosť z Miloša Formana a ešte viac zo Sašu Gedeona (ktorý opäť čerpá aj z Formana), kruh sa však neuzatvára, ale vyúsťuje skôr do špirály, a to je jeden zo Slámových nielen scenáristických prínosov diela. Gedeonovské sú „snové" sekvencie s využitím podobných hudobných motívov ako v *Návrate idiota*, tiež hlavné postavy (Kája, Láďa, Božka,...), banálne dialógy... a dalo by sa pokračovať.

A nech sa to režisérovi hoci aj nepáči, tento vplyv poznať, rovnako ako možno rozpoznať vplyv niektorých filmov Dušana Hanáka alebo Dušana Trančíka. To všetko však nechce byť výčitka, ale ani pochvala. Skôr strohé konštatovanie. Pochvalou môže byť ale to, že Sláma si tieto dobré základy nepodkopal, naopak, upevnil ich, prestaval a dodal vlastné ingrediencie. *Divoké včely* nie sú lacným plag(i)átom. Svedčí o tom napríklad originálna scéna na cintoríne, ktorá pranieruje „malomestskú" ješitnosť alebo scéna tesne pred „Majklovým" vystúpením na plese, ktoré sa napokon neuskutoční, ale i ďalšie... Film je vlastne sledom epizód, čo podčiarkuje občasné využívanie zatmievačiek. Tvorcovia tak ponúkajú originálne výrezy z dedinského života (babka gamblerka...), ktoré sa im nerozpadávajú pod rukami, ale tvoria kompaktnú výpoveď o zdanlivej bezútešnosti života v zapadákove, kde líšky dávajú dobrú noc. Všetci, ktorí mali šancu, odtiaľ utiekli. Božka, Kája a Jana túto šancu dostávajú tiež. Každý z nich ju však využije po svojom. Vedia totiž, že med nie je nikdy úplne sladký. Vždy sa totiž nájde niekto, kto doň primieša trochu blenu. Je jedno či je to partner, rodič alebo „osud". A potom je aj jedno, kde si svoj pohár medu zlížete. Či niekde v zabudnutej dedinke alebo vo svetáckej Prahe.

Matúš Kvasnička
(autor je študent filmovej vedy FTF VŠMU)

Divoké včely (ČR, 2001)

Námet, scenár a réžia: Bohdan Sláma, **Kamera**: Diviš Marek, **Hudba**: Miroslav Šimáček, **Strih**: Jan Daňhel, **Hrajú**: Zdeněk Raušer, Tatiana Vilhelmová, Marek Daniel, Vanda Hybnerová, Pavel Liška, Zuzana Kronerová, Jaroslav Dušek, **Minutáž**: 92 min.

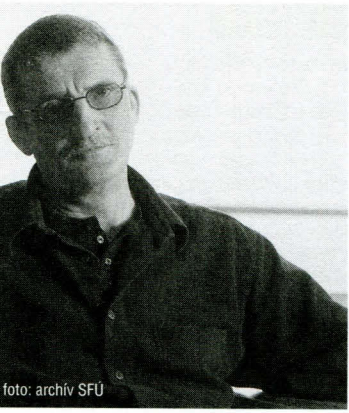
Martin HUBA

Napriek tomu, že sa herec, režisér a pedagóg Martin Huba (1943) cíti byť skôr divadelným hercom, pomerne často sa s ním stretávame aj vo filmoch. Jeho zástoj v kinematografii nie je taký bohatý ako v divadle, predsa len je rovnako kvalitný a zaujímavý. Vzhľadom na súčasnú situáciu slovenskej kinematografie, prichádza Martinovi Hubovi viac pracovných ponúk z Čiech. Z filmových začiatkov si rád spomína na film *Trofej neznámeho strelca* režiséra Vladislava Pauloviča (1974). V poslednom období sa mu veľmi príjemne pracovalo s Jánom Hřebejkom na filme *Musíme si pomáhať* (2000), pretože si nielen kladie otázky, ale usiluje sa na ne nájsť aj odpovede.

„Česká kinematografia má oproti slovenskej výhodu v tom, že poskytuje priestor pre široké názorové spektrum. Charakterizuje ju rôznosť. Slovenská kinematografia takmer neexistuje. Česi nakrútia ročne okolo sto filmov. Z času na čas sa môžu pomýliť, ale keď sa robí jeden film ročne, tak by sa to nemalo stať. Ak sa pomýli slovenský režisér v jednom filme, zničí tretinu potenciálu, ak sa pomýli český režisér v jednom zo sto filmov, zničí stotinu. Podvedome s tým súvisí aj miera slobody, s ktorou vstupuje filmár do projektov a ktorá sa na filmoch odrazí. Ostáva nám iba veriť a dúfať, že zmohutňovanie filmárskej fakulty na VŠMU túto otázku vyrieši a možno vďaka tomu sa situácia slovenskej kinematografie stane optimálnejšou".

PROFIL

Herecké začiatky Martina Hubu sú úzko spojené s generáciou Divadla na Korze. Svojrázna poetika intelektuálneho nadhľadu, irónie zameranej na tragikomické odhaľovanie absurdnosti života, vychádzajúca z Korza pokračovala u Hubu vo vytváraní si postupov individuálnej a mnohotvárnej hereckej techniky. Charakteristickosť jeho herectva spočíva v plynulom prechádzaní z jednej psychologickej roviny do druhej, v pohybovaní sa v ostrých kontrastoch. Cholerická expresívnosť sa strieda s hlbokou intelektuálnou analýzou. K zvýrazneniu rôznych polôh mu pomáhajú i výrazové prostriedky – hlasová intonácia, gesto, mimika. (...) Charizmatickosť a osobitosť Martina Hubu sa odráža rovnako vo filme, ako aj v divadle. Okrem iného pramení aj z ojedinelej vyváženosti racionality a emocionality jeho herectva. *„Pár razy som si ako hyperemotívny, hypersenzitívny človek rozbil nos. Keď sa päťkrát popálite, keď chytíte horúcu platňu, tak šiesty raz si už dávate pozor. Ale aj priveľká kontrola môže prerásť do extrému. Ak netúžite po „žeravom", tak výsledok nie je dostatočne zaujímavý. Preto je dôležité vedieť chytiť „žeravé" tam, kde to nie je najhorúcejšie, alebo si zobrať rukavice. Emočná nezvládnuteľná sila je veľmi cenná, ale vychádzajúc zo skúseností, emocionalitu treba kontrolovať. Herecká práca nás núti k akémusi schizoidnému momentu kontroly spontánnosti. Bežne sa s tým stretávame aj v živote. Pokiaľ chceme*

foto: archív SFÚ

odovzdať nejaké posolstvo, veľké emočné vzrušenie je vo väčšine prípadov kontraproduktívne. Môže narobiť viac škody ako úžitku. Emočným vzruchom môže človek nahrádzať nedostatočnú osobnú argumentáciu, keď si nevie definovať istú situáciu. Keď chýba argument, vzrastá túžba po emotívnom zapôsobení. Na jednej strane je čistá emócia vzácnosť, no na druhej strane, ak je bezobsažná, ak nie je zacielená, tak je jej použitie málo zodpovedné. Herec by si nemal vystačiť iba s emóciou. Najmä u hercov by mal mať emocionálny vzruch racionálny štartovací blok, zanietenie, presvedčenie, názor".

Martin Huba je hercom, pre ktorého neexistujú malé úlohy. Pre každú postavu sa mu darí nájsť obhájiteľné miesto, dať jej prostredníctvom seba dušu. *„Mám rád, keď sa reflektuje osobná skúsenosť, ak sa osobný problém objavuje v niektorej z vrstiev dramatickej postavy. Omnoho príjemnejšie sa mi pracuje, ak sa potýkam s problémom, ku ktorému mám osobný vzťah. Moment preskočenia do spôsobu uvažovania dramatického hrdinu je tak jednoduchší, priamejší. Iné je, ak sa ocitnem v situácii, že si ten moment musím vykonštruovať."*

Či už Martin Huba hrá alebo režíruje, uprednostňuje skôr priateľskú atmosféru spriaznených duší. Najideálnejšie pre neho je, keď sa profesionalita snúbi s ľudskosťou. *„Mal som veľké šťastie, predovšetkým v divadle, že som robil s priateľmi. Tým, že sme si boli ľudsky blízki, mali sme aj spoločné témy, na ktoré sme mali približne rovnaký názor. Ak sa vyskytla nejaká nejasnosť, tak sme sa ju snažili analyzovať zo spoločného hľadiska, hľadať spoločné východisko. Samozrejme, že som sa ocitol aj v prostredí ľudského nporozumenia, názorovej cudzosti. Pokiaľ sa dalo, vždy som vtedy radšej vycúval. Pokiaľ si s partnerom ľudsky nerozumiem a musí nastúpiť iba profesionalita, je to pre mňa utrpenie. Od začiatku viem, že sa dotkneme problému iba po určitú hranicu, ktorú v odcudzení neprekročím. Keďže celé herectvo je v podstate o priznávaní sa, pred nepriateľsky naladenou bytosťou dostávam automaticky blok. Nedokážem prekročiť svoj tieň. Miera spriaznenosti ovplyvňuje do veľkej miery charakter a výsledok práce herca".*

Za svoju hereckú a režisérsku prácu bol Martin Huba viackrát ocenený (Cena Alfréda Radoka, Cena Thálie, Krištáľové krídlo, Dosky, onedlho mu bude udelená Cena Karla Čapka). Je rád, že má prácu, ktorá ho baví, teší ho odozva na ňu, ale súčasne si uvedomuje relatívnosť cien. Zmysel pre mieru, vyváženosť, ktorými Martin Huba disponuje, mu napovedajú, že dôležité je nesklamať diváka a tým nezradiť ani samého seba.

Dáša Čiripová
(autorka je divadelná kritička)

Sfilmovaný Leopold Lahola

Na nedávno skončenom Festivale izraelského filmu a kultúry na Slovensku Chaverim Chaverim v Bratislave bol oficiálne uvedený aj dokument o slovenskom režisérovi Leopoldovi Laholovi, žijúcom väčšiu časť svojho života v emigrácii (Izrael, Nemecko). Film vyrobený v Izraeli pod názvom *Lahola* (2001) režírovala Dalia Karpel a kameramansky na ňom spolupracoval Uri Ackerman a slovenský kameraman Richard Krivda. Konzultácie za slovenskú stranu poskytol Pavel Lukáč a kópie filmov zapožičal aj Slovenský filmový ústav. O živote i profesionálnej kariére Laholu vo filme osobne rozprávajú jeho najbližší príbuzní, priatelia a spolupracovníci, medzi inými napríklad aj Albert Marenčin, vo filme sú použité ukážky z filmov a divadelných hier, reálne historické zábery, dobové fotografie, ale aj čítanie z Laholových denníkov. Z profesionálnej tvorby sa dokument venuje predovšetkým jeho filmu *Every Mile a Stone* (1955), hodnotí však jeho celú tvorbu a to komplexne a veľmi dôsledne. Lahola, vlastným menom Leopold Friedmann, zomrel krátko po návrate na Slovensko v roku 1968 po nakrútení filmu *Sladký čas Kalimagdory* (1968). ***(sim)***

Výskum filmového diváka

Po dvadsiatich rokoch sa v apríli 2002 uskutočnil podrobný sociologický výskum Filmového diváka na Slovensku. Výskum zadal Slovenský filmový ústav a realizoval ho Kabinet výskumu verejnej mienky pri Národnom osvetovom centre. Prvé výsledky tohto reprezentatívneho výskumu obyvateľov Slovenskej republiky od 15 rokov budú k dispozícii už v máji 2002. Výskum bol zameraný najmä na témy: Kino v kontexte iných voľnočasových činností, Preferované filmové žánre a faktory výberu filmov, Kino v konkurencii iných médií, Slovenská kinematografia – ako ju vníma slovenská verejnosť? ***(miro)***

Kino českých filmov

V apríli po ročnej prestávke obnovilo svoju činnosť kino špeciálne zamerané na české filmy Illusion na Vinohradskej triede v Prahe. Otváracím filmom sa stal nový film Petra Zelenku *Rok ďábla* o folkovom spevákovi Jaromírovi Nohavicovi. Nový prevádzkár kina Miloslav Šmídmajer, scenárista, producent a režisér sa zameria na študentov, intelektuálov a staršiu generáciu, ktorí radšej navštevujú klasické kiná. Otvorením takéhoto kina sa pokúša vytvoriť alternatívu k multiplexom, keď konštatuje, že *„u nás sa nakrúca veľa zaujímavých filmov a tie sa v multiplexe nepremietajú."* Bio Illusion bývalo v 30-tych rokoch najväčšou sálou v Prahe. Jeho rekonštrukcia si vyžiadala náklady takmer 4,5 milióna korún. Kino je určené pre 300 divákov a premietať bude trikrát denne.

(sim)

Jakubisko na DVD

Vo Film.sk sme už informovali o tom, že Centrum českého videa a J&J Jakubisko film v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom pripravujú vydanie všetkých celovečerných filmov Juraja Jakubiska na VHS a DVD. Minulý mesiac uzrel svetlo sveta *1. diel Filmografie Juraja Jakubiska*. Je ním *Nejasná zpráva o konci světa* (1997), ktorú režisér realizoval už v Čechách. DVD okrem samotného filmu obsahuje české a anglické grafické menu, v ktorom si môžete vybrať české zvukové verzie Dolby Digital 2.0 a 5.1 a anglické, nemecké, francúzske, španielske, ruské, talianske a české titulky. Ďalej na ňom nájdete biografie hercov a tvorcov, fotografie z filmu a jeho nakrúcania, 39-minútový film o filme *Nejasná plavba na koniec sveta* (r. Matej Mináč, 1997), štyri trailery, videoklip k pesničke *Modlitba Verony* v podaní Zuzany Michnovej, profil Juraja Jakubiska obsahujúci jeho biografiu, filmografiu, 24 minút ukážok z jeho filmov, doplnených o krátky rozhovor s Fellinim a galériu štyridsiatich Jakubiskových obrazov i avízo na ďalšie pripravované DVD, ktoré by sa mali postupne objaviť na trhu. Upozornenie: na obale je uvedená minutáž 140 minút, v priloženej brožúre 158, skutočná dĺžka na DVD je 138 min 20 sek.

(miro)

Výsledky prehliadky Projekt 100 - 2002

Projekt 100 na Slovensku končí až na konci mája, v Českej republike sa skončil 31. marca a sú už známe výsledky. V ôsmom ročníku Projekt-u 100 v Českej republike sa zvýšil počet kín z 84 na 90, čo malo za dôsledok, že stúpol aj počet divákov. Prehliadku navštívilo takmer 61 000 divákov na 960-tich predstaveniach. Najnavštevovanejším filmom Projekt-u 100 sa stal *Monty Python: Zmysel života*, ktorý videlo takmer 13 400 divákov, za ním nasledovali filmy *Nebo nad Berlínom* (takmer 12 100), *Arizona Dream* (takmer 7000), *Intimita* (takmer 6820) a *Smrť v Benátkach* (takmer 5500), ktorá sa podľa slov autora Projekt-u 100 Jiřího Králika, stala prekvapením: *„Výsledky starších filmov sú potešujúce a len podčiarkujú živosť myšlienky vytvorenia Zlatého fondu kinematografie a investíciu ďalšieho úsilia do propagácie filmového umenia na školách. Prvé dva filmy splnili očakávania a stali sa hitmi prehliadky."* Slovenský film *Ľalie poľné* si v konkurencii významných deviatich filmov prišlo pozrieť viac ako 1000 divákov. Na Slovensku za mesiac marec zatiaľ najväčšiu návštevnosť zaznamenali filmy: *Nebo nad Berlínom*, *Arizona Dream* a *Monty Python: Zmysel života*, ktoré potvrdzujú rovnaký záujem zo strany divákov. Ku kompletným výsledkom Projekt-u 100 na Slovensku sa vrátime v niektorom z nasledujúcich čísel Film.sk.

(sim)

NÁZOR MESIACA

Piesne z druhého poschodia, (r. Roy Andersson)

(13. – 15. máj 2002 o 18.00 hod., kinosála Lumiere, Charlie centrum)

O filme *Piesne z druhého poschodia* môžeme povedať, že je koncentrátom smútku, zmaru a beznádeje. Že je to film ťažký a jedovatý, hoci krásny – podobne ako kvapka ortuti so zrkadlovým povrchom, čo svojím zakrivením deformuje tváre a tvary. Že je rovnako úprimný ako umelý, ironický, ako aj súcitiaci.

Povaha tohto filmu je dvojaká, tak ako znaky (doslovné a odťažité), ktoré sú nám komunikované prostredníctvom vysoko štylizovanej „scény zjavovania", v čistej a prízračnej podobe, kde sú jednotlivé situácie naliehavo suspendované pred diváckym zrakom, akoby práve ich dĺžka a nehybnosť mali vo vnímaní pôsobiť bolestivý rez. Scéna a inscenovanie predpokladajú tak odstup, ako i vcítenie: a predovšetkým z tohto hľadiska je Anderssonova práca so znakmi výnimočná. Ukážme to hoci na príklade krvi: ako prvý nám ju predvádza bezvýznamný muž, ktorý hľadá akéhosi Allana Svenssona a ktorý nielenže nikde nedostane na svoju otázku odpoveď, ale nakoniec je nezmyselne a bezdôvodne zbitý. Leží na mierne sa zvažujúcom chodníku. Bez pohybu. Voľačo červené začne prúdom stekať od jeho hlavy k nohám. V tomto prípade krv ešte nie je krvou, ale ako vraví J.-L. Godard, je to proste červená. Divák ešte nepozná hodnotu bolesti v obraze: díva sa na absurditu. V ďalšej scéne kúzelník zavrie dobrovoľníka do škatule. Začne ju píliť. Po chvíli dobrovoľník zjajkne, zakvíli, rozplače sa. Ukazované je však stále ešte hra. Až pri pohľade na jeho prerezané brucho v lekárskej ambulancii získava krv iný význam. A v scéne, kde už ošetrený leží v primäkkej posteli, na ktorej sa v spánku prehadzuje jeho veľká manželka a každým rozvlnením pružín postele mu pôsobí bolesť, sa charakter ukazovaného mení úplne. Štylizácia, takmer divadelné predvádzanie, sú postupne vytláčané prežívaním (*filmu* divákom i *vo filme* postavami). Plastovo-drevený Krucifix prestáva byť prázdnou formou či dokonca obchodným artiklom, ale stáva sa znakovým predĺžením utrpenia, toho utrpenia, ktoré stratilo zmysel, no ktoré je o to živšie. Prežívanie totiž prikazuje: odteraz krv bude krvou (a bolesťou), vražda vraždou (a tragédiou), plač plačom (a smútkom). Takto sa znaky automaticky napĺňajú významom, oťažievajú ním, klesajú, tlačia na iné znaky, aby aj ony uvoľnili svoje obsahy – bez ohľadu na to, či sa diváci v kinosále horko-ťažko bránia slzám alebo sa pochabo ukrývajú za smiech.

Anderssonov film nie je podobenstvom o chorom svete, je jeho konštatovaním. Princíp konštruovania a radenia obrazov je viac metonymický ako metaforický. Zívanie prerastá do spevu a vzápätí substituuje krik. Ten však zavisne v tichu. Jeden konkrétny motív sa dotkne iného a na okamih sa s ním spojí v smutnej doslovnosti, kvôli ktorej dokonca aj ten najpozitívnejší obraz filmu, obraz spojenia mužských rúk, zakrývajúcich dierky na píšťalke a ženských úst, fúkajúcich do zobca, v sebe nesie tieň dočasnosti, prechodného stavu, kde sa hudba javí byť len náhodne harmonickým prechodom medzi znepokojivým tichom a desivým burácaním. Mimochodom, doslovnosť *Piesní z druhého poschodia* je dôsledná. Mottom filmu je verš jednej z postáv: *Milovaní buďte, vy, čo sa usadíte.* Nie je vôbec jasné, či ide o lásku alebo o milosrdenstvo. Isté však je, že po tomto filme sa v kine zo sedadla vstáva ťažko.

Mária Ferenčuhová
(autorka je doktorandka filmovej vedy FTF VŠMU)

(Mimobratislavské kiná a filmové kluby sú vyznačené trojuholníkom!) ▽

Charlie centrum

Špitálska 4, Bratislava, tel.: 02/52963430

Kinosála Lumiere Filmotéka

predstavenia o 18.00 h.

1.-8.5. – **Kuchár, zlodej, jeho žena a jej milenec**, r. P. Greenaway, VB/Fran., 1989, 124 min.
9.-12.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min.
13.-15.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Piesne z druhého poschodia**, r. R. Andersson, Švéd./Dán./Nór./Nem., 2000, 100 min.
16.-22.5. – **Buena Vista Social Club**, r. W. Wenders, SRN, 1998, 105 min.
23.-26.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Absolvent**, r. M. Nichols, USA, 1967, 105 min.
27.-31.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Nebo nad Berlínom**, r. W. Wenders, SRN/Fran., 1987, 116 min.

predstavenia o 20.15 h.
Profil Davida Lyncha

1.-5.5. – **Divokosť v srdci**, USA, 1990, 121 min.
6.-10.5. – **Modrý zamat**, USA, 1986, 115 min.
11.-14.5. – **Príbeh Alvina Straighta**, USA, 1999, 111 min.
15.-20.5. – **Mazacia hlava**, USA, 1976, 89 min.
21.-24.5. – **Lost Highway**, USA, 1996, 135 min.
25.-31.5. – **Mulholland Drive**, USA/Fran., 2001, 147 min.

Kinosála Voskovec a Werich

predstavenia o 19.30 h.
Gedeon – Vávra – Zelenka – Ondříček

1.-6.5. – **Čo chytíš v žite**, r. R. Vávra, ČR, 1998, 101 min.
7.-12.5. – **Indiánske leto**, r. S. Gedeon, ČR, 1995, 65 min.
13.-19.5. – **Samotári**, r. D. Ondříček, ČR/Slovin., 2000, 103 min.
20.-25.5. – **Knoflíkáři**, r. P. Zelenka, ČR, 1997, 102 min.
26.-31.5. – **Návrat idiota**, r. S. Gedeon, ČR, 1999, 99 min.

Detský filmový klub Filmáčik

predstavenia o 16.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

4.-5.5. – **Pásmo animovaných filmov VI.**, Rusko – Poľsko, 65 min.
11.-12.5. – **Malý Filip**, Nem., 1975, 65 min.
18.-19.5. – **Palček a obor**, Fran., 1972, 75 min.
25.-26.5. – **O živej vode**, SR, 1987, 90 min.

1.5. – **Asterix a Obelix: Misia Kleopatra**, r. A. Chabat, Fran., 2001, 111 min. (17.00 h.)
1.5. – **Jeepers Creepers**, r. V. Salva, USA, 2001, 90 min. (20.45 h.)
1.-8.5. – **Prekliatie žltozeleného škorpióna**, r. W. Allen, USA, 2001, 99 min. (19.00 h.)
1.-15.5. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (1.5. o 20.00 h., 2.-15.5. o 17.30 h.)
1.-29.5. – **Amores perros**, r. A. G. Inárritu, Mexiko, 2000, 154 min. (1.5. o 17.15 h., 2.-29.5. o 20.00 h.)
2.-8.5. – **Hartova vojna**, r. G. Hoblit, USA, 2001, 124 min. (17.15 h.)
2.-8.5. – **Úkryt**, r. D. Fincher, USA, 2002, 108 min. (17.00 h.)
2.-29.5. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min. (2.-22.5. o 20.45 h., 23.-29.5. o 17.00 h.)
9.-15.5. – **Banditi**, r. B. Levinson, USA, 2001, 124 min. (17.15 h.)
9.-15.5. – **Leto stratených bozkov**, r. N. Džordžadze, Nem/Gruz., 2000, 96 min. (19.00 h.)
10.-12.5. – **Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (17.00 h.)
16.-22.5. – **Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (18.30 h.)
16.-22.5. – **Prísaha**, r. S. Penn, USA, 2001, 124 min. (17.45 h.)
23.-29.5. – **Showtime**, r. T. Dey, USA, 2002, 95 min. (18.45 h.)
23.-31.5. – **Kate a Leopold**, r. J. Mangold, USA, 2001, 121 min. (20.30 h.)
23.-31.5. – **Malé katastrofy**, r. A. K. Olesen, Dán., 2001, 109 min. (18.00 h.)
30.-31.5. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min. (17.00 a 18.45 h.)

FILMOVÉ KLUBY

Filmový klub Nostalgia

Budova SvF, Staroholská 2, Bratislava, tel.: 02/52961713, predstavenia o 18.30 a 20.45 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

3.5. – **Underground**, r. E. Kusturica, Fran./SRN/Mad., 1995, 170 min. (18.30 h.)
6.5. – **Umelcova zmluva**, r. P. Greenaway, VB, 1982, 103 min.
10.5. – **Leto stratených bozkov**, r. N. Džordžadze, Nem/Gruz., 2000, 96 min. (18.30 h.)
Americká krása, r. S. Mendes, USA, 1999, 122 min. (20.45 h.)
13.5. – **Profil Petra Greenawaya**
15.5. – **Nevera**, r. L. Ullmannová, Švéd./Tal./Nem., 2000, 142 min. (18.30 h.)
17.5. – **Assa**, r. S. Soloviov, ZSSR, 1987, 144 min. (18.00 h.)
Mesto Zero, r. K. Šachnazarov, ZSSR, 1988, 97 min. (20.45 h.)
20.5. – **Kuchár, zlodej, jeho žena a jej milenec**, r. P. Greenaway, VB/Fran., 1989, 124 min.

22.5. – **Kadosh**, r. A. Gitai, Izrael, 1999, 110 min. (18.30 h.)
Vlak života, r. R. Mihaileanu, Fran./Belg./Rum./Holand., 1998, 103 min. (20.45 h.)
24.5. – **Je láska láska?**, r. L. Moodysson, Švéd./Dán./Tal., 2000, 107 min. (18.30 h.)
Láska je láska, r. L. Moodyson, Švéd./Dán., 1998, 98 min. (20.45 h.)
27.5. – **Prosperove knihy**, r. P. Greenaway, Holand./Fran./Tal., 1991, 120 min.
29.5. – **Kondomédia**, r. F. Veber, Fran., 2001, 90 min. (18.30 h.)
Jeden blbec na večeru, r. F. Veber, Fran., 1998, 80 min. (20.45 h.)
31.5. – **Ostře sledované vlaky**, r. J. Menzel, ČR, 1966, 87 min. (18.30 h.)
Postřižiny, r. J. Menzel, ČR, 1980, 93 min. (20.45 h.)

Filmový klub 901

Budova PdFUK, Račianska 59, Bratislava, tel.: 02/44255470, predstavenia o 18.00 a 20.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

...koniec jednej legendy?
1.5. – **Žiara**, r. C. Hicks, Austr./VB, 1996, 106 min. (18.00 h.)
Muž na mesiaci, r. M. Forman, USA, 1999, 118 min. (20.30 h.)
2.5. – **Piano**, r. J. Campion, Austr., 1993, 120 min. (18.00 h.)
Kocka, r. V. Natali, Kanada, 1997, 90 min. (20.30 h.)

Luc Besson + 2 večery s francúzskou klasikou
7.5. – **Leon**, r. L. Besson, Fran., 1994, 108 min. (18.00 h.)
Notre Dame de Paris, r. A. Capellani, Fran., 1911, 27 min. (20.30 h.)
Quasimodo de'l Paris, r. P. Timsit, Fran., 1998, 95 min. (20.30 h.)
8.5. – **Johanka z Arcu**, r. L. Besson, USA/Fran., 1999, 148 min. (18.00 h.)
Piaty element, r. L. Besson, Fran./USA, 1997, 127 min. (20.30 h.)
9.5. – **Atlantis**, r. L. Besson, Fran./Tal., 1991, 75 min. (18.00 h.)
Na vidieku, r. J. Renoir, Fran., 1936, 40 min. (20.30 h.)

Horúčka sobotňajšej noci # 44
11.5. – **Biela vdova**, r. N. Cole, VB, 2000, 92 min. (20.30 h.)

David, David – už zase nás haluziš
14.5. – **Mazacia hlava**, USA, 1976, 89 min. (18.00 h.)
Modrý zamat, USA, 1986, 115 min. (20.30 h.)
15.5. – **Príbeh Alvina Straighta**, USA, 1999, 111 min. (18.00 h.)
Lost Highway, USA, 1996, 135 min. (20.30 h.)
16.5. – **Mulholland Drive**, USA/Fran., 2001, 147 min. (18.00 a 20.30 h.)

Profil kráľa neurotikov
21.5. – **Pozor na Harryho!**, r. W. Allen, USA (18.00 h.)
Darebáčikovia, r. W. Allen, USA, 2000, 94 min. (20.30 h.)
22.5. – **Celebrity**, r. W. Allen, USA, 1999 (18.00 h.)
Prekliatie žltozeleného škorpióna, r. W. Allen, USA, 2001, 99 min. (20.30 h.)
23.5. – **Všetci hovoria: milujem ťa**, r. W. Allen, USA, 1996, 101 min. (18.00 h.)
Všetko, čo ste chceli vedieť o sexe,..., r. W. Allen, USA, 1972, 87 min. (20.30 h.)

Horúčka sobotňajšej noci # 45
25.5. – **Blikajúce svetlá**, r. A. T. Jensen, Dán., 2000, 109 min. (20.30 h.)

Projekt 100 – 2002 – The Best off
28.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Kačacia polievka**, r. L. McCarey, USA, 1933, 70 min. (18.00 h.)
***Projekt 100 – 2002*: Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (20.30 h.)
29.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min. (18.00 h.)
***Projekt 100 – 2002*: Monty Python: Zmysel života**, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min. (20.30 h.)
30.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Kytica z tisíc a jednej noci**, r. P. P. Pasolini, Tal., 1974, 131 min. (18.00 h.)
***Projekt 100 – 2002*: Nebo nad Berlínom**, r. W. Wenders, SRN/Fran., 1987, 116 min. (20.30 h.)

Filmový klub Mladosť

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/54435815, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

6.5. – **Súčasný taliansky film: Nirvána** (20.00 h.)
7.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Smrť v Benátkach**, r. L. Visconti, Tal./Fran., 1971, 127 min. (20.00 h.)
14.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Lalie poľné**, r. E. Havetta, SR, 1972, 78 min. (17.30 h.)
20.5. – **Súčasný taliansky film: Cyklón**, r. L. Pieraccioni, Tal., 1995, 98 min. (20.00 h.)
21.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Piesne z druhého poschodia**, r. R. Andersson, Švéd./Dán./Nór./Nem., 2000, 100 min. (17.30 h.)
27.-30.5. – **Dni rakúskeho filmu**
27.5. – **Suzie Washington**, r. F. Flicker, 1997, 85 min. (18.00 h.)
Psie dni, r. U. Seidl, 2001, 140 min. (20.00 h.)
28.5. – **Höhenangst**, r. H. Allahyari, 1994, 100 min. (18.00 h.)
Copy Shop, r. V. Widrich, 2002, 7 min.
Jasnejší ako mesiac, r. V. Widrich, 2000, 88 min. (20.00 h.)

29.5. – **Copy Shop**, r. V. Widrich, 2002, 7 min.
Jasnejší ako mesiac, r. V. Widrich, 2000, 88 min. (18.00 h.)
Psie dni, r. U. Seidl, 2001, 140 min. (20.00 h.)
30.5. – **Suzie Washington**, r. F. Flicker, 1997, 85 min. (18.00 h.)
Höhenangst, r. H. Allahyari, 1994, 100 min. (20.00 h.)

Filmový klub Múzeum

Nádvorie starej radnice, Bratislava, tel.: 02/54435815, predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

1.-2.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min.
6.-8.5. – **Prehliadka Vojna a mier** (18.00 a 20.00 h.)
13.5. – **Cyklus Ľudia v ohrození** (18.00 h.)
15.-16.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min.
20.5. – **Večer dokumentu**
22.-23.5. – ***Projekt 100 – 2002:* Monty Python: Zmysel života**, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min.
27.5. – **Cyklus Ľudia v ohrození** (18.00 h.)
29.-30.5. – ***Projekt 100 – 2002:* Absolvent**, r. M. Nichols, USA, 1967, 105 min.

Filmový klub Lúky

Dom kultúry Lúky, Víglašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

5.5. – ***Projekt 100 – 2002:* Absolvent**, r. M. Nichols, USA, 1967, 105 min.
7.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Kytica z tisíc a jednej noci**, r. P. P. Pasolini, Tal., 1974, 131 min.
14.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Nebo nad Berlínom**, r. W. Wenders, SRN/Fran., 1987, 116 min.
21.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Smrť v Benátkach**, r. L. Visconti, Tal./Fran., 1971, 127 min.
28.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min.

Filmový klub Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniakova 3, Bratislava, tel.: 02/63836764, www.kzp.sk

Štvrtky s Projektom 100 (II.)
2.5. – ***Projekt 100 – 2002:* Nebo nad Berlínom**, r. W. Wenders, SRN/Fran., 1987, 116 min. (17.55 h.)
9.5. – ***Projekt 100 – 2002:* Monty Python: Zmysel života**, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min. (18.16 h.)
16.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Piesne z druhého poschodia**, r. R. Andersson, Švéd./Dán./Nór./Nem., 2000, 100 min. (18.04 h.)
23.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Kytica z tisíc a jednej noci**, r. P. P. Pasolini, Tal., 1974, 131 min. (17.33 h.)
30.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min. (17.51 h.)

Filmový klub Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/64365669, predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené

16.5. – **Jana a jej priatelia**, r. A. Kaplun, Izrael, 1999, 90 min.
30.5. – **Zbytočná krutosť**, r. J. Coen, USA, 1984, 97 min.

Filmový klub Univerzita Nitra

Pri Ústave literárnej a umeleckej komunikácie UKF v Nitre – Aula UKF, Tr. A. Hlinku 1, Nitra, tel.: 0905/580297

6.5. – **Basquiat**, r. J. Schnabel, USA, 1996, 121 min. (18.00 h.)
Malé katastrofy, r. A. K. Olesen, Dán., 2001, 109 min. (20.00 h.)
13.5. – **Pražská pětka**, r. T. Vorel, ČR, 1988, 97 min. (18.00 h.)
Mulholland Drive, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (19.45 h.)
20.5. – **Kopytem sem, kopytem tam**, r. V. Chytilová, ČR, 1988, 129 min. (17.30 h.)
Lost Highway, r. D. Lynch, USA, 1996, 135 min. (20.00 h.)
27.5. – **Pianistka**, r. M. Haneke, Fran./Rak., 2001, 129 min. (17.30 h.)
Intimita, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (20.00 h.)

Filmový klub Freska 904 Bardejov

Kino Žriedlo, Bardejovské kúpele, tel.: 0903/921521, predstavenia FK o 16.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

4.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min.
9.-10.5. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (19.00 h.)
11.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Monty Python: Zmysel života**, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min.
18.5. – ***Projekt 100 – 2002:* Absolvent**, r. M. Nichols, USA, 1967, 105 min.
23.-24.5. – **Malena**, r. G. Tornatore, Tal., 2000, 105 min. (19.00 h.)
25.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Smrť v Benátkach**, r. L. Visconti, Tal./Fran., 1971, 127 min.

Klub filmového diváka Prešov

Kino klub, Nám. Mieru 1, Prešov, tel.: 051/ 7713103, 0905/834431, predstavenia o 19.30 h. v nočnom filmovom klube o 22.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

7.5. – **Malé katastrofy**, r. A. K. Olesen, Dán., 2001, 109 min. (19.30 h.)
Intimita, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (22.00 h.)
14.5. – **Luna Papa**, r. Chudojnazarov, Rak./Nem./Švaj./Fran., 1999, 106 min. (19.30 h.)
***Projekt 100 – 2002*: Kytica z tisíc a jednej noci**, r. P. P. Pasolini, Tal., 1974, 131 min. (22.00 h.)
21.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Absolvent**, r. M. Nichols, USA, 1967, 105 min. (19.30 h.)
Kids, r. L. Clark, USA, 1995, 90 min. (22.00 h.)
28.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Piesne z druhého poschodia**, r. R. Andersson, Švéd./Dán./Nór./Nem., 2000, 100 min. (19.30 h.)

Filmový klub Tatra Košice

Hlavná 8, Košice, tel.: 055/6221223, 6221919

7.-8.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Nebo nad Berlínom**, r. W. Wenders, SRN/Fran., 1987, 116 min. (17.45 a 20.00 h.)
14.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Kačacia polievka**, r. L. McCarey, USA, 1933, 70 min. (18.00 a 20.00 h.)
15.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Kytica z tisíc a jednej noci**, r. P. P. Pasolini, Tal., 1974, 131 min. (17.30 a 20.00 h.)
16.-19.5. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min. (18.00 a 20.00 h.)
20.5. – **Basquiat**, r. J. Schnabel, USA, 1996, 121 min. (17.30 a 20.00 h.)
21.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Ľalie poľné**, r. E. Havetta, SR, 1972, 78 min. (20.00 h.)
22.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Absolvent**, r. M. Nichols, USA, 1967, 105 min. (20.00 h.)
23.-27.5. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (17.00 a 19.45 h.)
28.-29.5. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (17.00 h.)
28.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Smrť v Benátkach**, r. L. Visconti, Tal./Fran., 1971, 127 min. (20.00 h.)
29.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Piesne z druhého poschodia**, r. R. Andersson, Švéd./Dán./Nór./Nem., 2000, 100 min. (20.00 h.)

PREMIÉROVÉ KINÁ

Kino Tatra

Nám. 1. mája 7, Bratislava, tel.: 02/52968994

1.-8.5. – **Prísaha**, r. S. Penn, USA, 2001, 124 min. (1.5. o 15.30, 18.00 a 20.30 h., 2.-8.5. o 20.30 h.)
2.-8.5. – **Banditi**, r. B. Levinson, USA, 2001, 124 min. (15.30 a 18.00 h.)
9.-22.5. – **Bláznivý útek**, r. P. Cattaneo, VB/USA/SRN, 2001, 108 min. (16.30, 18.30 a 20.30 h.)
23.-31.5. – **John Q**, r. N. Cassavetes, USA, 2002, 105 min. (16.00, 18.00 a 20.30 h.)

Kino Hviezda

Nám. 1. mája, Bratislava, tel.: 02/52967471

1.-8.5. – **Kráľ škorpión**, r. Ch. Russell, USA, 2002, 92 min. (16.00, 18.00 a 20.30 h.)
4.-5.5. – **Monsters, a.s.**, r. P. Docter, USA, 2001, 92 min. (14.00 h.)
9.-22.5. – **Vážka**, r. T. Shadyac, USA, 2002, 104 min. (16.00, 18.00 a 20.30 h.)
23.-24.5. – **Čistá duša**, r. R. Howard, USA, 2001, 134 min. (18.00 h.)
23.-24.5. – **Kokain**, r. T. Demme, USA, 2001, 124 min. (20.30 h.)
25.-26.5. – **Harry Potter a kameň mudrcov**, r. Ch. Columbus, USA/VB, 2001, 142 min. (15.15 h.)
25.-26.5. – **Denník Bridget Jonesovej**, r. S. Maguire, VB/USA/Fr., 2001, 92 min. (18.00 h.)
25.-26.5. – **Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (20.30 h.)
27.-28.5. – **Moulin Rouge**, r. B. Luhrmann, USA, 2001, 126 min.(18.00 a 20.30 h.)
29.-31.5. – **Amélia z Montmartru**, r. J. - P. Jeunet, Fran./Nem., 2000, 120 min. (29.-30.5. o 18.00 a 20.30 h., 31.5. iba o 20.30 h.)
31.5. – **Shrek**, r. A. Adamson, V. Jenson, USA, 2001, 97 min. (16.00 a 18.00 h.)

Kino Istropolis

Trnavské mýto 1, Bratislava, tel.: 02/50228241

1.5. – **Asterix a Obelix: Misia Kleopatra**, r. A. Chabat, Fran., 2001, 111 min. (14.30, 17.00 a 19.30 h.)
1.5. – **Banditi**, r. B. Levinson, USA, 2001, 124 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)
1.-8.5. – **Kráľ Škorpión**, r. Ch. Russell, USA, 2002, 92 min. (16.00, 18.00 a 20.00 h.)
2.-8.5. – **Amores perros**, r. A. G. Inárritu, Mexiko, 2000, 154 min. (17.00 a 20.00 h.)
2.-15.5. – **Showtime**, r. T. Dey, USA, 2002, 95 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)
9.-15.5. – **Malé katastrofy**, r. A. K. Olesen, Dán., 2001, 109 min. (18.00 a 20.00 h.)
9.-22.5. – **Kate a Leopold**, r. J. Mangold, USA, 2001, 121 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)

16.-31.5. – **Star Wars: Epizóda II – Klonovaní útočia**, r. G. Lucas, USA, 2002, 135 min. (11.30, 14.30, 17.30 a 20.30 h.)
18.-21.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Kačacia polievka**, r. L. McCarey, USA, 1933, 70 min. (18.30 h.)
18.-21.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Nebo nad Berlínom**, r. W. Wenders, SRN/Fran., 1987, 116 min. (20.00 h.)
23.-31.5. – **Wasabi**, r. G. Krawczyk, Fran./Japon., 2001, 94 min. (16.00, 18.00 a 20.00 h.)
25.-28.5. – **Pianistka**, r. M. Haneke, Fran./Rak., 2001, 129 min. (18.00 a 20.30 h.)

Artkino Istropolis

1.5. – ***Projekt 100 – 2002*: Monty Python: Zmysel života**, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min. (17.30 h.)
1.5. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (20.00 h.)
2.-15.5. – **Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (17.30 a 20.00 h.)
16.-21.5. – **Kokain**, r. T. Demme, USA, 2001, 124 min. (17.30 a 20.00 h.)
23.-29.5. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min. (17.30 a 20.00 h.)
30.-31.5. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min. (17.30 a 20.00 h.)

Kino Mladosť

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/54435003

1.-5.5. – **Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min. (20.00 h.)
1.5. – **Čistá duša**, r. R. Howard, USA, 2001, 134 min. (15.00 a 17.30 h.)
2.-8.5. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min. (2.-5.5. o 17.30 h., 6.-7.5. o 15.30 a 17.30 h., 8.5. o 15.30, 17.30 a 20.00 h.)
9.-22.5. – **Malé katastrofy**, r. A. K. Olesen, Dán., 2001, 109 min. (9.-15.5. o 15.30, 17.30 a 20.00 h., 14.5. a 16.-19.5. o 15.30 a 20.00 h., 20.5. iba o 15.30 h., 21.5. iba o 20.00 h., 22.5. o 15.30, 17.30 a 20.00 h.)
16.-20.5. – **Dážď padá na naše duše**, r. V. Balco, SR, 2002, 80 min. (17.30 h.)
22.5. – **Dážď padá na naše duše**, r. V. Balco, SR, 2002, 80 min. (17.30 h.)
23.-26.5. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min. (15.00, 17.30 a 20.00 h.)
27.-30.5. – **Dni rakúskeho filmu**
31.5. – **On je veľký, ja som maličká**, r. P. Bailly, Fran., 2001, 100 min. (15.30, 17.30 a 20.00 h.)

Kino Istota

Karloveská 32, Bratislava, tel.: 02/60664283

1.5. – **Jeepers Creepers**, r. V. Salva, USA, 2001, 90 min. (17.30 a 20.00 h.)
2.-8.5. – **Snežní psi**, r. B. Levant, USA/Kanada, 2002, 99 min. (17.30 a 20.00 h.)
4.5. – **Dr. Dolittle 2**, r. S. Carr, USA, 2001, 87 min. (15.00 h.)
5.5. – **Monsters, a.s.**, r. P. Docter, USA, 2001, 92 min. (10.00 a 15.00 h.)
8.5. – **Harry Potter a kameň mudrcov**, r. Ch. Columbus, USA/VB, 2001, 142 min. (15.00 h.)
9.-12.5. – **Vážka**, r. T. Shadyac, USA, 2002, 104 min. (17.30 a 20.00 h.)
11.5. – **Mačky a psi**, r. L. Guterman, USA, 2001, 85 min. (15.00 h.)
12.5. – **Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko**, r. V. Vorlíček, ČR/Čína, 2001, 100 min. (10.00 a 15.00 h.)
13.-15.5. – **Kráľ Škorpión**, r. Ch. Russell, USA, 2002, 92 min. (17.30 a 20.00 h.)
16.-19.5. – **Dážď padá na naše duše**, r. V. Balco, SR, 2002, 80 min. (17.30 a 20.00 h.)
18.5. – **Atlantída: Stratená ríša**, r. G. Trousdale, K. Wise, USA, 2001, 95 min. (15.00 h.)
19.5. – **Monsters, a.s.**, r. P. Docter, USA, 2001, 92 min. (10.00 a 15.00 h.)
20.5. – **Kandahár**, r. M. Makhmalbaf, Irán, 2001, 88 min. (17.30 a 20.00 h.)
21.-22.5. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min. (17.30 a 20.00 h.)
23.-26.5. – **Kate a Leopold**, r. J. Mangold, USA, 2001, 121 min. (17.30 a 20.00 h.)
25.-26.5. – **Asterix a Obelix: Misia Kleopatra**, r. A. Chabat, Fran., 2001, 111 min. (25.5. o 15.00 h., 26.5. o 10.00 a 15.00 h.)
27.5. – **Ignoranti**, r. F. Ozpetek, Tal./Fran., 200, 105 min. (17.30 a 20.00 h.)
28.-29.5. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min. (17.30 a 20.00 h.)
30.-31.5. – **Bláznivý útek**, r. P. Cattaneo, VB/USA/SRN, 2001, 108 min.(17.30 a 20.00 h.)

Kino Lúky

Dom kultúry Lúky, Vígľašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930. predstavenia o 20.00 h., www.kzp.sk

1.-2.5. – **Ocean's Eleven: Dannyho jedenástka**, r. S. Soderbergh, USA, 2001, 116 min..
5.5. – ***Projekt 100 – 2002:* Absolvent**, r. M. Nichols, USA, 1967, 105 min.
8.-9.5. – **Vanilkové nebo**, r. C. Crowe, USA, 2001, 135 min.
12.5. – **Monsters, a.s.**, r. P. Docter, USA, 2001, 92 min.
15.-16.5. – **Pianistka**, r. M. Haneke, Fran./Rak., 2001, 129 min.
19.5. – **Sexy beštia**, r. J. Glazer, VB/Špan., 88 min.
22.5. – **E. T. Mimozemšťan**, r. S. Spielberg, USA, 1982, 120 min.
26.-27.5. – **Čistá duša**, r. R. Howard, USA, 2001, 134 min.
29.5. – **Training Day**, r. A. Fuqua, USA, 2001, 120 min.

Detské predstavenia
predstavenia o 17.00 h.
5.5. – **Dr. Dolittle 2**, r. S. Carr, USA, 2001, 87 min.

12.5. – **Monsters, a.s.**, r. P. Docter, USA, 2001, 92 min.
19.5. – **Harry Potter a kameň mudrcov**, r. Ch. Columbus, USA/VB, 2001, 142 min.
21.5. – **Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko**, r. V. Vorlíček, ČR/Čína, 2001, 100 min. (14.00 h.)
26.5. – **Spy Kids**, r. R. Rodriguez, USA, 2001, 88 min.

Artkino Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniakova 3, Bratislava, tel.: 02/63836764, www.kzp.sk, predstavenia o 19.29 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

1.5. – **Nevera**, r. L. Ullmann, Švéd./Tal./Nem., 2000, 142 min.
5.5. – **Kandahár**, r. M. Makhmalbaf, Irán, 2001, 88 min.
6.5. – **Úkryt**, r. D. Fincher, USA, 2002, 108 min.
8.5. – **Diera**, r. N. Hamm, VB/Fran., 2001, 102 min.
12.5. – **Otesánek**, r. J. Švankmajer, ČR/VB, 2000, 127 min.
13.5. – **Východ – Západ**, r. R. Wergnier, Fran./Rus./Špan./Bul., 1999, 120 min.
15.5. – **Jeden blbec na večeru**, r. F. Veber, Fran., 1998, 80 min.
19.5. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min., r. D. Lynch, Fran./USA, 2001, 147 min.
20.5. – **Leto stratených bozkov**, r. N. Džordžadze, Nem./Gruz., 2000, 96 min.
22.5. – **Prízračný svet**, r. T. Zwigoff, USA, 2001, 111 min. (19.28 h.)
26.5. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min.
27.5. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min.
28.5. – **Večer na tému dokumentu** (18.00 h.)

Kino Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/64365669, predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

2.5. – **Čierny jastrab zostrelený**, r. R. Scott, USA, 2001, 131 min.
9.5. – **Chladná pomsta**, r. A. Davis, USA, 2002, 115 min.
12.5. – **Láske na stope**, r. P. Chelsom, USA, 2001, 90 min.
19.5. – **Ocean's Eleven: Dannyho jedenástka**, r. S. Soderbergh, USA, 2001, 116 min.
23.5. – **Vanilkové nebo**, r. C. Crowe, USA, 2001, 135 min.
26.5. – **Diera**, r. N. Hamm, VB/Fran., 2001, 102 min.

Kino Odboj

Jadranská ul., Bratislava, tel.: 02/64361064, www.XChat.sk, predstavenia o 17.00 a 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

3.5. – **Pán prsteňov 1 – Spoločenstvo prsteňa**, r. P. Jackson, USA/VB, 2001, 165 min. (19.30 h.)
4.-5.5. – **Tí druhí**, r. A. Amenabar, Fran./Špan./USA, 2001, 101 min. (17.30 a 20.00 h.)
10.-12.5. – **Hartova vojna**, r. G. Hoblit, USA, 2001, 124 min. (20.0 h.)
11.-12.5. – **Stop tínedžerským filmom! Bulšit**, r. J. Gallen, USA, 2001, 89 min. (11.5. o 17.30 a 20.00 h. a 12.5. o 17.30 h.)
16.-17.5. – **Training Day**, r. A. Fuqua, USA, 2001, 120 min. (20.00 h.)
18.-19.5. – **E. T. Mimozemšťan**, r. S. Spielberg, USA, 1982, 120 min. (17.30 a 20.00 h.)
25.-26.5. – **Shrek**, r. A. Adamson, V. Jenson, USA, 2001, 97 min. (17.30 h.)
25.-26.5. – **Denník Bridget Jonesovej**, r. S. Maguire, VB/USA/Fr., 2001, 92 min. (20.00 h.)

Ster Century Cinemas - Polus

Vajnorská cesta, Bratislava, tel.: 02/49102222, www.stercentury.sk

2.5. – **Showtime**, r. T. Dey, USA, 2002, 95 min.
Mothmanova veštba
9.5. – **Bláznivý útek**, r. P. Cattaneo, VB/USA/SRN, 2001, 108 min.
Kate a Leopold, r. J. Mangold, USA, 2001, 121 min.
Vážka, r. T. Shadyac, USA, 2002, 104 min.
16.5. – **Star Wars: Epizóda II – Klonovaní útočia**, r. G. Lucas, USA, 2002, 135 min.
Dážď padá na naše duše, r. V. Balco, SR, 2002, 80 min.
23.5. – **Wasabi**, r. G. Krawczyk, Fran./Jap., 2001, 94 min.
John Q, r. N. Cassavetes, USA, 2002, 105 min.
30.5. – **Ťažko zamilovaný**, r. B. Farrelly, USA, 2001, 113 min.

PROGRAMY

pripravila ***Dáša Čiripová***
ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Na vlastné oči

Film *Star Wars: Epizóda II – Klonovaní útočia* si od mája môžeme pozrieť v slovenských kinách. Film bol nakrútený technológiou CineAlta, za ktorú firma Sony získala v roku 2001 technickú Emmy. Zoznam filmov, v ktorých sa použila táto technológia, presiahol poradové číslo 100. V Európe je dnes viac ako 80 spoločností, ktoré túto technológiu používajú.

Systém, ktorý sa dnes najviac približuje k filmovej kvalite, je systém CineAlta. Jeho rozlišovacia schopnosť je šesťkrát väčšia ako ponúka DV formát a je porovnateľná s rozlíšením „2kx1k" pri filme. Základom tohto formátu je HDCAM formát, obohatenie predstavuje aj možnosť snímania 24, 25 a 30 políčok za sekundu v progresívnom skenovaní, pričom pomer strán je pevných 16:9 (1.78). Vlajkovou loďou je kamera HDW-F900 s max. dobou záznamu 50 min. Táto kamera poskytuje v rozsiahlom menu nastavenie obrazových parametrov podľa predstáv tvorcov. Manuál má 253 strán. HDCAM formát sa stal prvým výnimočným digitálnym formátom pre potreby hraného filmu, HDTV, televízie, DVD, internetu, budúcej D-cinema alebo pre potreby distribúcie.

Film *Star Wars: Epizóda II – Klonovaní útočia* sa nakrúcal šiestimi kamerami CineAlta 61 dní v piatich krajinách sveta pod vedením britského kameramana D. Tattersalla. Scény nakrúcané v exteriéroch sa nahrávali na kazety, scény v štúdiách boli nahrané na hard disk kompresiou 4:4:4. Producent McCullum hovorí: *„Film má približne 2200 záberov a každá sekunda filmu si vyžadovala digitálne efekty alebo animáciu. Nebyť v digitálnej aréne by bolo pre nás absurdné. Pre nás nakrúcať na film, posielať ho do laboratórií napr. z Tuniska kvôli denným prácam, robiť telecine pre strih v počítači, by bolo smiešne. Čo sme ráno nakrútili, cez obed sa strihlo a večer sme to už kontrolovali v strihnutých sekvenciách."* Vráťme sa však z hviezdnych dráh na Slovensko. Aj tu robí digitálna kinematografia svoje prvé a nesmelé kroky.

Film *Dlhá krátka noc* je jedným z celovečerných projektov, ktorý v STV vzniká tento rok. Ide o televízny film, ktorý režíruje Peter Krištúfek a bude to jeho celovečerná prvotina. Film sa nakrúcal na formát DVCPRO a DVCAM. Krištúfek k nakrúcaniu na digitál hovorí: *„Digitálne médium umožňuje rýchle a spoľahlivé nakrúcanie. Mohol som v podstate vždy „ísť ostrú", zásobník s 10 min. filmovým materiálom je predsa len trochu menej ako 120 minútová kazeta. To ocení aj nejeden herec."* Film vznikal približne 30 filmovacích dní, resp. nocí, pretože sa takmer celý odohráva po západe slnka. Kameramanom tohto filmu je Tomáš Juríček, ktorý po filme *Quarttétto* nakrúca už druhý celovečerný film na digitál. Hovorí: *„Práca s digitálnou technológiou sa pre mňa vyznačuje jednoduchosťou, rýchlosťou a spoľahlivosťou. Svetelná citlivosť týchto kamier umožňuje komfortné nakrúcanie aj pri nízkych hladinách osvetlenia, čo pre mňa znamená možnosť využiť aj prirodzené zdroje svetla. Pri nakrúcaní sme postupovali ďaleko rýchlejšie ako to býva pri klasickom filme."*

Ľudovít Hičár
(autor je kameraman Českej televízie)

REBRÍČEK NÁVŠTEVNOSTI – TOP TEN

(Slovensko - všetky filmy - 1. 1. 1993 - 31. 12. 2001)

	dátum premiéry	počet divákov
1. **Levíkráľ**	(2. 12. 1994)	**643 674**
2. **Titanic**	(5. 2. 1998)	**526 190**
3. **Jurský park**	(14. 10. 1993)	**470 276**
4. **Fontána pre Zuzanu 2**	(18. 6. 1993)	**343 206**
5. Osobný strážca	(12. 3. 1993)	276 995
6. Sister Act	(28. 5. 1993)	248 042
7. Horúce strely 2	(19. 8. 1993)	246 741
8. Sám doma 2: Stratený v New Yorku	(17. 12. 1992)	244 551*
9. Blbý a blbší	(1. 6. 1995)	237 141
10. Deň nezávislosti	(10. 10. 1996)	234 497
11. Flinstonovci	(25. 8. 1994)	233 211
12. 101 dalmatínčov – hraný film	(20. 3. 1997)	232 270
13. Rôzne filmy a pásma SPF	–	209 631
14. Pocahontas	(30. 11. 1995)	201 138
15. Snehulienka a sedem trpaslíkov	(27. 8. 1993)	194 902
16. Sedem rokov v Tibete	(29. 1. 1998)	190 000
17. Bean	(23. 10. 1997)	187 991
18. Maska	(16. 3. 1995)	186 392
19. Armageddon	(23. 7. 1998)	183 934
20. Forrest Gump	(21. 10. 1994)	181 383

Zdroj: Únia filmových distributérov

** od premiéry = 346 407 divákov*

REBRÍČEK NÁVŠTEVNOSTI-TOP TEN

(Slovensko - len slovenské a koprodukčné filmy - 1. 1. 1993 - 31. 12. 2001)

	dátum premiéry	počet divákov
1. **Fontána pre Zuzanu 2**	(18. 6. 1993)	**343 206**
2. **Fontána pre Zuzanu 3**	(26. 8. 1999)	**112 353**
3. **Suzanne**	(14. 9. 1996)	**98 010**
4. ... kone na betóne	(28. 4. 1995)	76 771
5. Vášnivý bozk	(3. 2. 1995)	64 124
6. Na krásnom modrom Dunaji	(3. 6. 1994)	57 006
7. Sokoliar Tomáš	(2. 3. 2000)	49 483
8. Záhrada	(8. 6. 1995)	49 011
9. Rivers of Babylon	(23. 4. 1998)	41 552
10. Orbis Pictus	(22. 5. 1997)	24 497
11. Všetci moji blízki	(15. 10. 1999)	23 298
12. Vadí nevadí	(14. 6. 2001)	21 952
13. Šípová Ruženka	(marec 1991)	21 887*
14. Krajinka	(21. 9. 2000)	18 009
15. Papierové hlavy	(2. 5. 1996)	17 574
16. Soľ nad zlato	(27. 2. 1983)	16 721*
17. Mahuliena, zlatá panna	(august 1987)	14 029*
18. Perinbaba	(1. 10. 1985)	13 836*
19. Modré z neba	(18. 9. 1997)	12 807
20. Mikola a Mikolko	(december 1988)	11 662*

Zdroj: Únia filmových distributérov

*filmy označené * mali premiéru pred 1. 1. 1993 a ich celková návštevnosť je vyššia*

REBRÍČEK NÁVŠTEVNOSTI-TOP TEN

(Premiérové kiná - FEBRUÁR 2002)

REBRÍČKY

	počet divákov
1. **Pán prsteňov 1: Spoločenstvo prsteňa**	156 436
2. **Harry Potter a kameň mudrcov**	69 750
3. **Monsters, a. s.**	29 042
4. Vanilkové nebo	23 535
5. Rušná hodina	17 775
6. Čierny jastrab zostrelený	7 110
7. Kokain	5 523
8. Prci, prci prcičky: Pikantné pokušenie 2	5 197
9. Belphegor – Fantóm Louvru	4 727
10. Čistá duša	4 361

Zdroj: Únia filmových distributérov

VÝROČIA

MÁJ

2002

1. 5. 1947 **Vladimír Rohoň** – herec
2. 5. 1922 **František Gervai** – herec
3. 5. 1932 **Jozef Mihálik** – herec (zomrel 22. 9. 1978)
3. 5. 1947 **Pavol Schwarz** – herec
3. 5. 1962 **Dagmar Sanitrová** – herečka
4. 5. 1942 **Gejza Galán** (vl. m. Vavreczky) – herec
6. 5. 1937 **Miloš Kalina** – filmový architekt (zomrel 19. 3. 1986)
6. 5. 1957 **Ladislav Halama** – pomocný režisér
10. 5. 1942 **Kvetoslava Lukošíková-Stražanová** – herečka
16. 5. 1927 **Vladimír Ješina** – kameraman
18. 5. 1942 **Emília Vášáryová** (vyd. Čorbová) – herečka
18. 5. 1952 **Ladislav Konrád** – herec
18. 5. 1962 **Miroslav Šuster** – animátor
20. 5. 1932 **Heda Melicherová** – tanečnica, pedagogička, dramaturgička
21. 5. 1922 **Ján Bzdúch** – herec
21. 5. 1922 **Dimitrij Plichta** – režisér
26. 5. 1922 **Eugen Bobek** – vedúci výroby
27. 5. 1932 **Milan Hrabinský** – herec (zomrel 13. 6. 1973)
28. 5. 1942 **Božidara Turzonovová** – herečka
30. 5. 1942 **Vladimír Ondruš** – kameraman

ČESKÁ KINEMATOGRAFIA V ROKU 2001

Do roku jedna česká kinematografia vstúpila zápasom o Českú televíziu, ktorý sa zdanlivo skončil kompromisom, v skutočnosti však skrytejšou formou prebieha doteraz. Tlak na úspory a celkové zneistenie sa prejavili opatrnejším prístupom ČT k podpore filmovej tvorby, ktorá predminulý rok obsiahla prakticky celú produkciu a minulý rok asi len polovicu. Napriek tomu sa nakrútilo alebo presnejšie malo premiéru (vrátane minoritnej koprodukcie a dokumentov) osemnásť celovečerných filmov.

Filmová tvorba

Udalosťou roka sa stal dlhoočakávaný *Tmavomodrý svet* Jana a Zdeňka Svěráka. V podstate komorný príbeh milostného trojuholníka sa vďaka náročným leteckým scénam stal najdrahším projektom v histórii českého filmu. *Tmavomodrý svet* získal päť Českých levov, ale ten hlavný, za najlepší film, pripadol dosť nečakane, avšak celkom zaslúžene *Otesánkovi*. Klasická rozprávka sa v rukách surrealistu a filmárskeho solitéra Jana Švankmajera premenila na originálnu hororovú grotesku. Štyri České levy, prevažne v hereckých kategóriách, získalo *Babí léto* scenáristu Jiřího Hubača a režiséra Vladimíra Michálka. Právom, pretože čiernym humorom okorenená história dôchodcu, ktorý recesistickými kúskami vzdoruje blízkosti smrti, je hereckým koncertom tria Brodský – Zázvorková – Zindulka. Jeden lev zostal pre film *Divoké včely* Bohdana Slámu, ktorý mimochodom ako jediný z minuloročnej kolekcie získal významnejšie zahraničné ocenenie. Surový obraz pohraničného zapadákova, poznačeného sociálnou inferioritou a rozpadom ľudských vzťahov, si odniesol jednu z troch hlavných cien z MFF v Rotterdame. Celkom naprázdno na Českých levoch vyšlo možno najčistejšie dielo roku *Paralelní světy*, autorský film Petra Václava rozprávajúci s nevšednou kultivovanosťou o ťažkosti porozumenia, míňaní sa a krehkosti ľudských vzťahov. Snáď až priveľa chcela vyjadriť Věra Chytilová vo filozofujúcom podobenstve z filmárskeho prostredia *Vyhnaní z raja*, ktorý iba vzdialene pripomína jej niekdajší film *Ovoce stromů rajských jíme*. Pesničkové retro Filipa Renča *Rebelovia* má naopak zámer celkom priehľadný – získať si dnešných mladých divákov starostlivo inscenovaným návratom do „zlatých" 60-tych rokov, čo sa mu aj podarilo.

Minulý rok sa v kinách objavili aj dva navzájom si trochu podobné nízkorozpočtové filmy. Režijná prvotina Davida Beránka *24* je road movie o dvoch mladých ľuďoch, bývalej striptérke a počítačovom hackerovi, márne sa usilujúcich uniknúť pred vlastnými problémami. V *Cabriolete* spojil ďalší debutant Marcel Bystroň iných dvoch outsiderov, smrteľne chorú dievča s nie veľmi úspešným rockerom v príbehu s otvoreným koncom. Takmer nepozorovane vznikol v brnenskom štúdiu ČT *Podzimní návrat*, autobiografická snímka gréckeho režiséra George Agathonikiadisa, zachytávajúca autorove spomienky na detstvo strávené v Československu 50-tych rokov.

Mimoriadne štedrý bol minulý rok na filmy pre deti. V rozprávke *Z pekla štěstí 2* sa Zdeněk Troška vrátil k osvedčenému námetu, postavám a interpretom – pritom sa dokázal vyhnúť úskaliam, zvyčajným pri pokračovaniach. *Královský slib* je netypickou rozprávkou bez nadprirodzených bytostí a rekvizít, ktorú nakrútil Kryštof Hanzlík podľa tridsaťpäť rokov starého scenára Františka Pavlíčka. Z iného súdka je *Kruh* režisérskej dvojice Věra Šimková-Plívová a Drahomíra Králová, rozprávajúci tradičným štýlom o na-

danej desaťročnej gymnastke, ktorá sa musí vyrovnať s následkami nešťastného zranenia. Režisér Václav Vorlíček v rodinnej komédii *Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko* oživil dvojicu spolužiakov z populárneho kresleného seriálu Miloša Macourka a Adolfa Borna, ktorá sa v sérii bláznivých príhod dostala dokonca až do Číny.

Vyložene crazy bola komédia Jaroslava Soukupa *Jak ukrást Dagmaru*, určená pre dospelých. Bláznivá naháňačka agentov niekoľkých tajných služieb za plánmi zázračného českého rádiolokátora sa nie veľmi vydarila, ako o tom svedčí udelený Plyšový lev. Menší podiel mali českí filmári na realizácii koprodukcie – severskej mystike *Karu Süda – Medvědí srdce*, ozvláštnenej výpravnou ságou estonského režiséra Arva Iha.

Česká filmová tvorba (celovečerná) v roku 2001

(radené abecedne)

hrané

Babí léto, r. Vladimír Michálek
výroba: BUC Film pre Českú televíziu

Cabriolet, r. Marcel Bystroň
výroba: M. I. Project/Česká televízia

Divoké včely, r. Bohdan Sláma
výroba: Cineart TV Prague/Česká televízia + grant Štátneho fondu ČR pre podporu a rozvoj českej kinematografie (SFČRPRČK)

24, r. David Beránek
výroba: ZIPO Film

Jak ukrást Dagmaru, r. Jaroslav Soukup
výroba: Nový oceán

Karu Süda – Medvědí srdce, r. Arvo Iho – Estónsko/Rusko/SRN/ČR
výroba: Mati Sepping/Faama Film Ltd.

Královský slib, r. Kryštof Hanzlík
výroba: Česká televízia

Kruh, r. Věra Šimková-Plívová, Drahomíra Králová
výroba: Česká televízia + grant SFČRPRČK

Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko, r. Václav Vorlíček – ČR/Čína
výroba: Luxor/Beijing TV and Film Arts Centre + grant SFČRPRČK

Otesánek, r. Jan Švankmajer
výroba: Athanor + grant SFČRPRČK

Paralelní světy, r. Petr Václav
výroba: Tosara Film/Artcam International + grant SFČRPRČK

Podzimní návrat, r. George Agathonikiadis
výroba: Česká televízia

Rebelovia, r. Filip Renč
výroba: S Pro Alfa Film/Česká televízia

Tmavomodrý svet, r. Jan Svěrák
výroba: Tmavomodrý svet s.r.o./Portobello Pictures + grant SFČRPRČK + grant Eurimages

Vyhnaní z raja, r. Věra Chytilová
výroba: Cineart TV Prague/House Postproduction/Chytilová a spol. + grant SFČRPRČK

Z pekla štěstí 2, r. Zdeněk Troška
výroba: Fronda Film/Whisconti

dokumentárne

Nachové plachty, r. Miroslav Janek
výroba: Česká televízia + grant SFČRPRČK

The Plastic People of the Universe, r. Jana Chytilová
výroba: Česká televízia + grant SFČRPRČK

Do kín sa opäť dostali aj dva domáce dlhometrážne dokumenty. Poetické *Nachové plachty* Miroslava Janka zachytávajú zrod ojedinelého projektu Divadla bratov Formanovcov a Cabaret Théatre Dromesko. Inscenácia rovnomennej romantickej predlohy Alexandra Grina sa totiž odohráva na špeciálne pre tento účel upravenom riečnom remorkéri. Autorský dokument Jany Chytilovej *The Plastic People of the Universe* sleduje v rozpätí viac ako dvadsať rokov pohnuté osudy kapely, ktorá sa stala najmä vďaka vytrvalej perzekúcii zo strany normalizačného komunistického režimu legendou. Českých dokumentov, ktoré rozhodne stoja za pozretie, nájdeme viac. Nie však v kinách, ale roztrúsené po verejnoprávnych televíznych kanáloch, väčšinou v menej dostupných časoch alebo na ešte nedostupnejších festivaloch. To sa týka aj pôvodnej animovanej tvorby, ktorá je (ak nerátame večerníčky a školské filmy) ešte vzácnejšia a reprezentuje ju len niekoľko mien – Pavel Koutský, Michaela Pavlátová, z mladších Aurel Klimt a Mária Procházková.

Avšak späť k najsledovanejšej hranej produkcii. I keď sa to pri pohľade na pomerne početnú minuloročnú produkciu nezdá a zasvätení hovoria o nedostatku dobrých scenárov či chýbajúcej dramaturgii, financovanie ostáva hlavným problémom českej filmovej tvorby. V Štátnom fonde ČR pre podporu a rozvoj českej kinematografie (SFČRPRČK) financie nepribúdajú, takže na ňu nemôže prispieť viac ako 10 – 15 percentami, Česká televízia tiež priviera dlaň, zo súkromných televízií sa angažovala tentoraz iba Nova (spolufinancovala komédiu *Jak ukrást Dagmaru*). Podiel zahraničných koproducentov sa výraznejšie prejavil iba u *Tmavomodrého sveta*, ktorý tiež získal zvýšenú podporu z fondu Eurimages. Príjmy od súkromných sponzorov sú veľmi neisté a kolísavé. Tento realizačne veľmi náročný film stál takmer toľko, čo všetky ostatné spolu, na rozdiel od mnohých z nich má však reálnu nádej, že sa s prispením príjmov zo zahraničia zaplatí. Ekonomicky významnou súčasťou českej kinematografie je najmä výroba reklamných spotov a služby pre zahraničné filmové a televízne štáby. Tieto odvetvia obratom výrazne prevyšujú vlastnú filmovú tvorbu a sú na rozdiel od nej ziskové – prelievanie financií medzi obidvoma sférami je však len veľmi obmedzené.

Filmová distribúcia

Ak máme posudzovať úroveň minuloročnej hranej produkcie podľa distribučných výsledkov, tak nemohla byť lepšia. Najnavštevovanejší film *Tmavomodrý svet* prekročil už po pol roku hranicu milión divákov a medzi prvými piatimi filmami sa umiestnili až štyri české (ešte *Kytice*, *Rebelovia* a *Z pekla štěstí 2*). Takýto úspech v Európe dosiahli už len Francúzi! V prvej päťdesiatke je ich jedenásť a ich podiel na celkovej návštevnosti je rekordných 31 %. Dramatický obrat k lepšiemu zaznamenala aj filmová distribúcia ako celok. Návštevnosť sa zvýšila o 19 % a po siedmich rokoch sa vrátila nad 10 miliónov, tržby pre radosť kinárov a distributérov stúpli dokonca o 38 %. O tento návrat divákov do kín sa zaslúžili v prvom rade multiplexy, ktoré sa z Prahy a Brna rozšírili do ďalších štyroch miest. V priebehu roka ich bolo otvorených šesť, takže ich bolo v ČR koncom roku už desať a ich podiel sa blíži tretine v návštevnosti a nemá ďaleko k polovici v tržbách. Tým sa podstatne mení tvár celej distribúcie, ktorá sa láme na dve odlišné sféry. Nástup multiplexov má iste negatívny dopad na návštevnosť klasických kinosál v okolí, na druhej strane ich núti ku koncepčnejšej práci s repertoárom a vlna stúpajúceho záujmu o kino sa priaznivo odráža aj v menších mestách, kde konkurencia multiplexov nehrozí. V reakcii na istú jednotvárnosť prevažne amerického komerčného mainstreamu sa teda udržiava vysoký dopyt po domácej produkcii. Najmä medzi mládežou silnie záujem o širší alternatívny repertoár, ako sa to už viac ro-

kov prejavuje na filmových seminároch, festivaloch a prehliadkach. Neporovnateľné súperenie medzi filmovým biznisom a kultúrou tak zatiaľ vyznieva nerozhodne.

Na prahu nového tisícročia sa českej kinematografii darilo s ohľadom na prichádzajúce podmienky až nečakane dobre. Na jednej strane sa filmová produkcia udržiava na optimálnej úrovni, každoročne prináša dve – tri nadpriemerné diela a je veľmi vďačne prijímaná verejnosťou. Nejedna zaujímavá snímka vznikla na školách a o slovo sa hlásia nové talenty. Zvoľna hustnúca sieť festivalov stále rozširuje a vylepšuje svoju ponuku. Zastavil sa úbytok kinosál a dá sa povedať, že kino ako inštitúcia prežíva renesanciu. Na druhej strane kinematografia pôsobí naďalej v stiesnených ekonomických podmienkach a bojuje s chronickým deficitom. Produkčná sféra rozdrobená do desiatok kapitálovo slabých a niekedy i virtuálnych subjektov nachádza núdzovú oporu v Českej televízii, tá je však v poslednej dobe spochybňovaná. Nevyhovujúca audiovizuálna legislatíva je zatiaľ zakonzervovaná, pretože filmárska lobby nie je v parlamente priveľmi úspešná – s výnimkou organizátorov hlavných domácich festivalov, ktorým poslanci tento rok poskytli veľkorysú finančnú podporu. Pri pohľade zvonku je zrejmé, že český film žije v istej izolácii, v exporte iba „paberkuje" a na svetových festivaloch sa presadzuje skôr retrospektívami.

Česká filmová distribúcia v roku 2001

uvedených 169 distribučných premiér, 252 700 predstavení, 10 363 000 divákov*, 818 miliónov Kč tržieb*, priemerné vstupné 79 Kč, priemerná návštevnosť na predstavenia 41 divákov*

funkčných celkom 830 kín, z toho 10 multiplexov, 601 klasických kín, 10 klubových zariadení, 42 kinokaviarní, 104 stabilných letných kín, 50 putovných letných kín

najnavštevovanejšie filmy:	*počet divákov*
1. **Tmavomodrý svet** (ČR)	1 129 000
2. **Kytice** (ČR)	543 000
3. **Pearl Harbour** (USA)	407 000
4. **Rebelovia** (ČR)	399 000
5. **Z pekla štěstí 2** (ČR)	334 000
6. **Múmia sa vracia** (USA)	312 000
7. **Stroskotanec** (USA)	301 000
8. **Denník Bridget Jonesovej** (VB)	292 000
9. **Po čom ženy túžia** (USA)	237 000
10. **Hannibal** (USA)	215 000

najnavštevovanejšie kiná:	*počet divákov*
1. **Olympia Brno****	746 000
2. **Slovanský dům Praha****	714 000
3. **Park Hostivař Praha****	535 000
4. **Černý Most Praha****	475 000
5. **Nová Galaxie Praha****	319 000
6. **Vesmír Ostrava**	159 000
7. **Světozor Praha**	129 000
8. **Metropol Olomouc**	125 000
9. **Ládví Praha****	120 000
10. **Velké Zlín**	118 000

všetky hodnoty sú zaokrúhlené

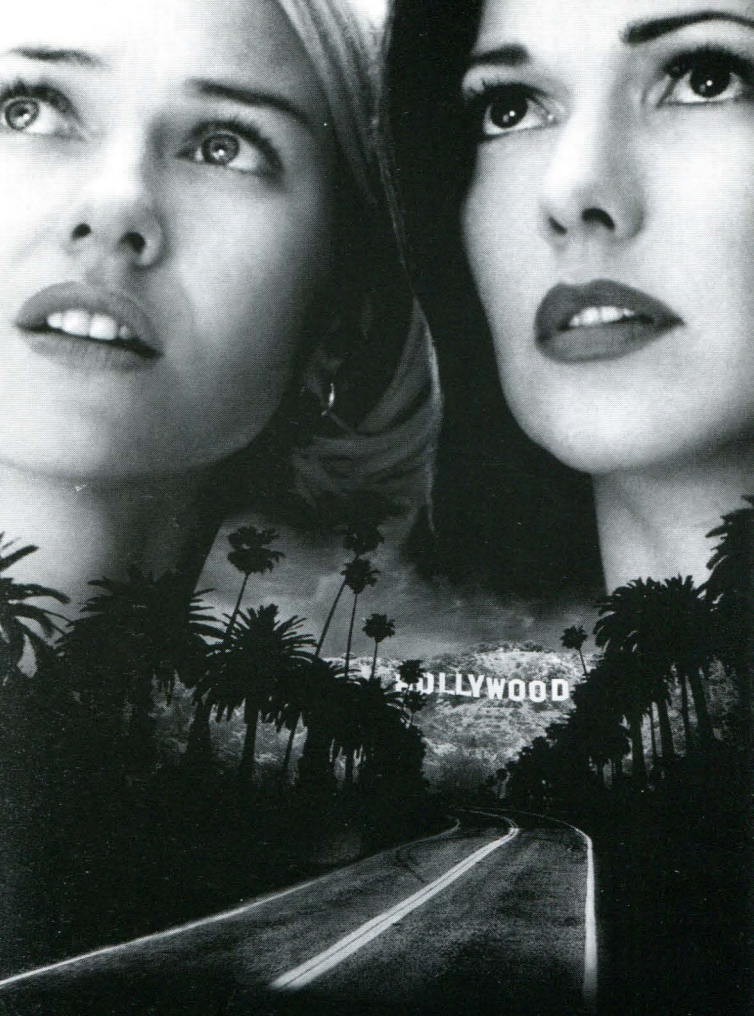
** bez filmov spoločnosti Atlantis, ** multiplex*

filmy uvádzané v slovenskej distribúcii majú slovenský distribučný názov

Richard Fiala

(autor pracuje na odbore hromadných oznamovacích prostriedkov MK ČR)

PRÍLOHA

OBJAVTE TAJOMSTVO

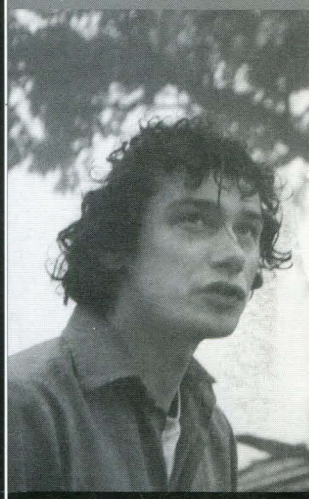
MULHOLLAND DRIVE

v novom filme **DAVIDA LYNCHA**

v kinách od 11. apríla

SME Domino KOMPLET FILM.SK FUN ART CAM

FILM.SK 5
mesačník o filmovom dianí na Slovensku
2002 www.filmsk.sk

Mestské kiná Uherské Hradiště
Asociácia českých filmových klubov
Asociácia slovenských filmových klubov

PROJEKT 100 – 2002

vo filmových kluboch a artkinách na Slovensku

od 14. marca 2002
do 31. mája 2002

FILMY

Absolvent
r. Mike Nichols

Arizona Dream
r. Emir Kusturica

Intimita
r. Patrice Chéreau

Kačacia polievka
r. Leo McCarey

Kytica z tisíc a jednej noci
r. Pier Paolo Pasolini

Ľalie poľné
r. Elo Havetta

Nebo nad Berlínom
r. Wim Wenders

Piesne z druhého poschodia
r. Roy Andersson

Smrť v Benátkach
r. Luchino Visconti

Monty Python: Zmysel života
r. Terry Jones

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM INSTITUTE

na miestach:

kníhkupectvá:
Artforum
EX LIBRIS
Perfekt
Radosť Bardejov

filmové kluby:
FK Nostalgia
FK 901
FK 903
FK Univerzita Nitra
FK Tatra Košice
FK Freska 904 Bardejov
Klub filmového diváka Prešov

premiérové kiná:
Hviezda

Charlie centrum
Mladosť

vrátnica VŠMU
knižnica SFÚ

ISSN 1335-8286

Film.Sk je registrovaný MK SR pod reg. č. 2220/99